

U

E



Jaarverslag 2021

F

Inhoudsopgave

Colofon:

Vormgeving:
G2K

Fotografie:
Marleen Annema (voorpagina, 18, 20, 21)
Egbert de Boer (32)
Reiny Bourgonje (7)
Sylvia Germes (14)
Michel de Groot (28)
Jos Jansen (26, 36)
Jan van de Kam (35, 59)
Michael Kimaro (24)
Jeroen van Kooten (6)
Deon Prins/Done by Deon (4)
Shutterstock/Delali Adogla-Bessa (23)
Gerhard Taatgen (22, 25, 38)
Peter Tahl (60)
Silvio Zangarini (12, 16, 31, 40)

Interview Herbert Jaeger:
René Fransen

Interview Benolia Adjei-Cudjoe:
Aafke Eppinga

Met dank aan:
Mark Houben

Dit verslag is gecontroleerd door
Miedema Accountants te Sneek.
De controleverklaring is op te
vragen via info@uef.nl

Contact:

Bezoekadres:
Oude Kijk in 't Jatstraat 41
9712 EC Groningen

Postadres:
Postbus 72
9700 AB Groningen

T: (+31) 050 363 7595
E: info@uef.nl

www.uef.nl



Bestuursverslag 2021

1	Voorwoord	4	14	Kasstroomoverzicht 2021	44
2	Over het UEF en de RUG	8	15	Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	45
3	Het UEF 2021 in vogelvlucht	10	16	Toelichting op de balans per 31 december 2021	47
4	Ontwikkelingen	12	17	Vorderingen en verplichtingen die niet uit de balans blijken	52
5	Toekenningen	16	18	Toelichting op de staat van baten en lasten	53
6	Interviews	20	19	Verschillenanalyse realisatie en begroting	54
	'We hebben nieuwe metaforen nodig'	20	20	Benchmarks	56
	'Huisvesting is een groot probleem in ghana'	22	21	Werknemers	57
	'We moeten op zoek naar een nieuwe balans'	24	22	Overige toelichtingen	58
7	Inkomsten	26		Bijlagen	
8	Fondsen op naam en bijzondere leerstoelen	28	A	Specificatie reserves	61
9	Beleid	32	B	Specificatie baten en lasten	63
10	Organisatie	36	C	Model toelichtingen bestedingen	65
11	Dankwoord	38			
	Financieel verslag 2021	40			
12	Balans per 31 december 2021	41			
13	Staat van baten en lasten 2021	42			



Slagkracht

Het Ubbo Emmius Fonds was de afgelopen jaren volop in beweging: nieuwe schenkers, medewerkers en bestuursleden verbonden zich aan onze stichting en de omvang van het vermogen nam toe. In 2021 werd een belangrijk deel van deze ontwikkelingen verzegeld. In dit jaarverslag delen we graag een aantal van de mijlpalen die het fonds dit jaar mocht doormaken. Positieve gebeurtenissen die niet mogelijk waren geweest zonder de support van particulieren en foundations.

We waarderen de steun van onze donateurs in het bijzonder tegen de achtergrond van de Covid-19 pandemie, die ook dit jaar grote impact had op de activiteiten van onze stichting en op die van al onze betrokkenen. Dat het fonds toch kon rekenen op het vertrouwen van nieuwe en bekende schenkers zien we als een enorme stimulans voor de ambities van het Ubbo Emmius Fonds voor de ontwikkeling van de RUG en van Groningen.

In 2016 ontvingen we een gift van een alumnus die anoniem wenst te blijven. De waarde was destijds moeilijk in te schatten omdat het ging om certificaten op aandelen. Inmiddels hebben we op basis van deze donatie het ongelooflijke bedrag van 110 miljoen euro ontvangen. Daarmee is deze gift cruciaal voor de manier waarop het UEF kan bijdragen aan het werk van de universiteit en aan de toekomstige ontwikkeling van Noord-Nederland.

Als bestuur hebben we geïnvesteerd in de capaciteit van de stichting om de nieuwe mogelijkheden optimaal te kunnen benutten. In 2021 ontstonden nieuwe samenwerkingen met foundations die samen met ons het belang van de wetenschap onderstrepen, werd een nieuwe manager voor Development aangenomen en kregen we de Erkenning, het keurmerk voor goede

doelen dat door het CBF wordt uitgegeven. Naast professionalisering en uitbreiding van het aantal medewerkers en betrokkenen, is de groei van de stichting vooral ook een aanjager geweest voor onze ambities. In 2021 werkten we intensief aan de totstandkoming van het M20 Promotieprogramma: het nieuwe PhD programma voor interdisciplinair onderzoek waarmee het UEF de komende decennia naar verwachting meer dan 100 miljoen euro aan studiebeurzen kan verstrekken.

We kijken terug op een jaar waarin het UEF meer slagkracht kreeg dan ooit tevoren. Met dank aan onze supporters, kunnen we onderzoekers en studenten helpen bij het creëren van impact op een schaal die kansen biedt voor de wetenschap en de maatschappij. Namens het bestuur van het UEF nodig ik u van harte uit om op onze nieuwe website uef.nl meer te lezen over hoe we dat doen en betrokken te raken bij één van onze projecten. Bijvoorbeeld CogniGron. Op pagina 20 vertelt onderzoeker Herbert Jaeger meer over hoe dit onderzoeksinstituut verschillende disciplines bij elkaar brengt, met als doel de computer van de toekomst te verwezenlijken.



Eddie Perdok
voorzitter Ubbo
Emmius Fonds



Samenwerken

Tijdens het schrijven van dit voorwoord voelt het als een ander tijdperk, maar zowel de eerste als laatste weken van 2021 stonden in het teken van de coronapandemie. Net als op veel andere plekken in de samenleving zagen we op de RUG lege collegezalen en uitgestelde plannen. Een periode die niet gemakkelijk was voor de universiteit, maar die ook waardevolle inzichten heeft opgeleverd: het belang van wetenschap voor de maatschappij was lange tijd niet zo nadrukkelijk zichtbaar. Ondanks praktische en persoonlijke uitdagingen, was het werk van onderzoekers misschien wel het meest besproken onderwerp van het jaar.

Ik hecht veel waarde aan de manier waarop onze wetenschappers en studenten samenwerken met het maatschappelijk middenveld, het bedrijfsleven en regionale en internationale organisaties. De connecties en kennis die de RUG te danken heeft aan onze partners zijn van cruciaal belang voor onze ontwikkeling als academische instelling. Ik ben dan ook met veel plezier betrokken bij het Ubbo Emmius Fonds en zie de stichting als een waardevolle partij voor de wisselwerking tussen universiteit en maatschappij.

Het strategisch plan 2021-2025 van de universiteit benadrukt het belang van deze interacties. De nieuwe Schools voor interdisciplinair promotieonderzoek zijn ontwikkeld om hier op een grotere schaal en met doelgerichte focus op voort te bouwen. Aan de hand van vier gezichtsbepalende thema's voor de toekomst, bevorderen we samenwerking tussen promovendi en een breed scala aan maatschappelijke partijen in de regio, in Europa en wereldwijd. Ik vind het geweldig dat het UEF zowel alumni en particuliere donateurs als foundations bij deze ontwikkelingen weet te betrekken.

Een schenking die ik bijzonder waardeer is een nalatenschap van een alumna aan het Eric Bleumink Fonds voor niet-Westerse studenten. Ook in 2021 konden – net als voorgaande jaren – vier internationale studenten met beperkte middelen een Masteropleiding aan de RUG beginnen. Dankzij deze schenking zullen dat er voortaan elk jaar nog meer zijn, een verrijking voor de carrières van deze jonge talenten en van het internationale karakter van onze universiteit.

Namens het College van Bestuur van de RUG, wil ik alle betrokkenen bij het Ubbo Emmius Fonds van harte bedanken voor hun steun. Wat die betekent, bijvoorbeeld voor een talentvolle studente uit Ghana, leest u op pagina 22 waar EBF-studente Benolia Adjei-Cudjoe vertelt over haar ambitie om als planoloog een bijdrage te leveren aan de ontwikkeling van duurzamere en veerkrachtigere steden in haar thuisland.



Jouke de Vries
voorzitter college van
bestuur Rijksuniversiteit
Groningen en vicevoorzitter
Ubbo Emmius Fonds

2

Inleiding



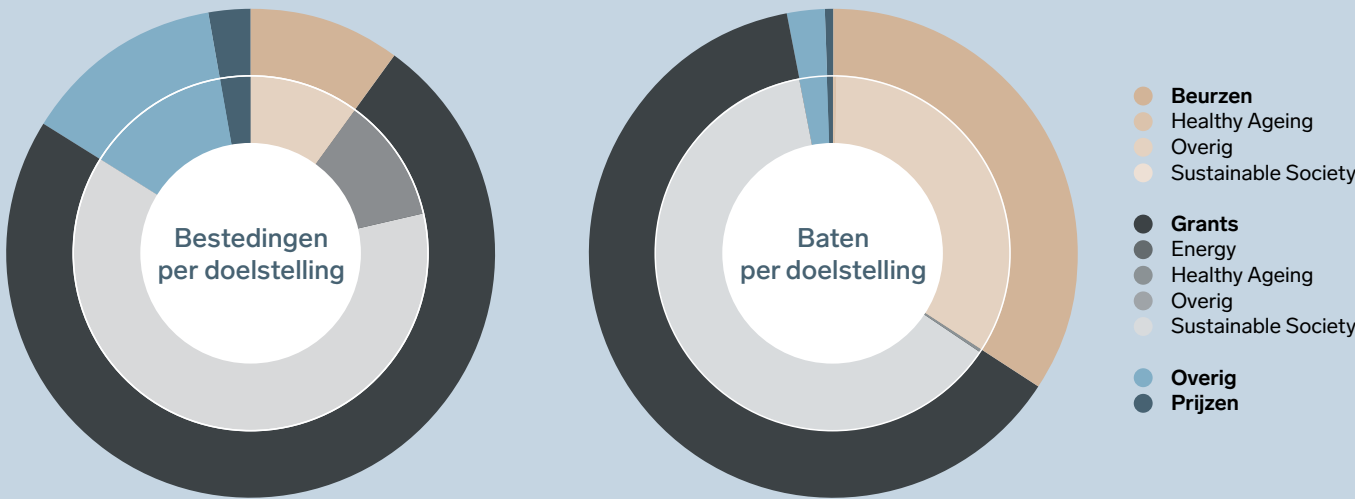
Over het Ubbo Emmius Fonds

Het Ubbo Emmius Fonds, voluit 'Stichting Ubbo Emmius Fonds, de Groningen University Foundation' (RSIN 816046591), steunt vooruitstrevend onderzoek en onderwijs aan de Rijksuniversiteit Groningen. Want, wetenschap verandert de wereld. Door fundamentele vragen te stellen over bijvoorbeeld gezondheid, duurzaamheid, energie of cultuur vinden we oplossingen voor de vraagstukken waar onze wereld voor staat. Ons fonds richt zich op de RUG, maar is wel onafhankelijk van de universiteit. We hebben een zelfstandig, onbezoldigd bestuur van merendeels RUG-alumni. De afdeling Alumni relaties en Fondsenwerving van de universiteit ondersteunt ons in onze werkzaamheden. Het UEF is een door het CBF Erkend Goed Doel en is als Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI) vrijgesteld van erf- en schenkbelasting. We onderschrijven de beginselen zoals vastgelegd in de SBF-code voor Goed Bestuur en voeren onze werkzaamheden uit zonder winstoogmerk. Ons fonds is vernoemd naar de eerste rector van de Rijksuniversiteit Groningen: Ubbo Emmius.

Over de Rijksuniversiteit Groningen

Sinds haar oprichting in 1614 heeft de Rijksuniversiteit Groningen grote academici voortgebracht, zoals de eerste vrouwelijke student in Nederland, de eerste Nederlandse ruimtevaarder en meerdere Nobelprijswinnaars. De RUG hoort bij de mondiale top van universiteiten met een top 100-klassering in onder andere de ARWU Shanghai Ranking en de THE World University Rankings. Het is een internationaal georiënteerde, brede universiteit met onderzoek en onderwijs in alfa, bèta, gamma en medische wetenschappen. Dat biedt de mogelijkheid om interdisciplinair te werken en vraagstukken vanuit verschillende kennisgebieden in samenhang te benaderen. De RUG is nauw verbonden met het Universitair Medisch Centrum Groningen.

Het UEF 2021 in vogelvlucht



Dit waren onze bestedingen per doelstelling:

Thema 2022	Thema 2021	Bestedingen	
Beurzen	Healthy Ageing	-	0%
	Overig	€ 165.561	10,1%
	Sustainable Society	€ 2.400	0,1%
Grants	Energy	-	0%
	Healthy Ageing	€183.537	11,2%
	Overig	€ 2.872	0,2%
	Sustainable Society	€ 1.020.000	62,4%
Overig	Overig	€ 218.480	13,4%
Prijzen	Overig	€ 42.797	2,6%
Totaal		€ 1.635.647	100 %

Dit waren onze baten per doelstelling:

Thema 2022	Thema 2021	Baten	
Beurzen	Healthy Ageing	€ 7.240	0,5%
	Overig	€ 515.109	33,6%
	Sustainable Society	€ 340	< 0,1%
Grants	Energy	€ 100	< 0,1%
	Healthy Ageing	€ 5.825	0,4%
	Overig	€ 1.790	0,1%
	Sustainable Society	€ 956.150	62,4%
Overig	Overig	€ 37.405	2,4%
Prijzen	Overig	€ 7.500	0,5%
Totaal		€ 1.531.459	100%

Onze doelstelling:

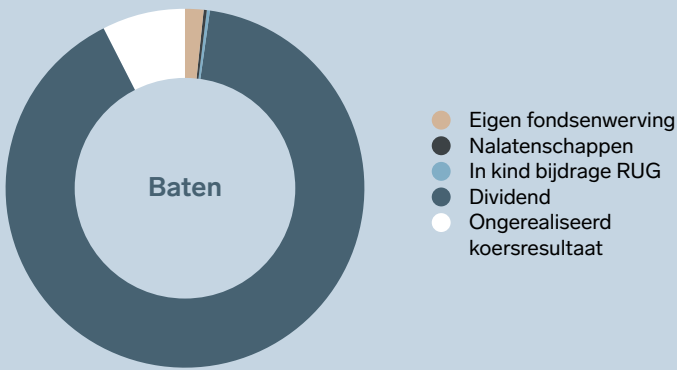
De bevordering van het onderwijs en het onderzoek aan de Rijksuniversiteit Groningen en alles wat daarmee in de ruimste zin verband houdt.

Onze missie:

Dankzij de onderzoeks- en onderwijsprojecten die gesteund worden door het Ubbo Emmius Fonds, kunnen antwoorden gezocht worden op vragen die, wereldwijd, spelen in onze maatschappij. Want wetenschap is de basis voor vooruitgang.

Dit waren onze baten:

Totale baten		
Eigen fondsenwerving	€ 1.231.459	1,7%
Nalatenschappen	€ 300.000	0,4%
In kind bijdrage RUG	€ 222.717	0,3%
Dividend	€ 66.513.199	90,2%
Ongerealiseerd koersresultaat	€ 5.445.984	7,4%
Totaal	€ 73.713.359	100%



Dit was het karakter van onze baten:

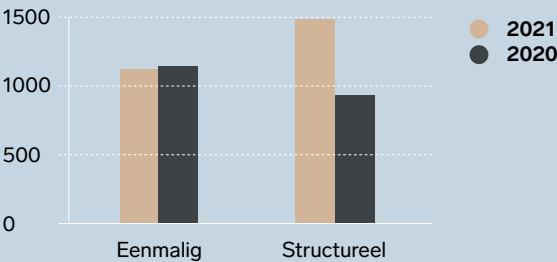
Structuur baten	
Eenmalig	€ 72.819.473
Structureel	€ 893.886
Totaal	€ 73.713.359

Dit was de herkomst van onze baten:

Herkomst baten	
Non-profit	€ 1.153.005
Particulieren	€ 72.530.003
Profit	€ 30.350
Totaal	€ 73.713.359

Zo gaven onze donateurs:

Aantal donaties	2021	2020
Eenmalig	1131	1152
Structureel	1496	942
Totaal	2627	2094



4

Ontwikkelingen



In 2016 ontving ons fonds een buitengewone particuliere gift van een alumnus die anoniem wenst te blijven. De gift bestond uit de schenking van certificaten op aandelen (zonder zeggenschap) in een niet-beursgenoteerde vennootschap. Vanwege de aard van de schenking was het destijds niet mogelijk de totale waarde te overzien. Inmiddels is er meer duidelijk. Tot nu toe is er uit deze schenking ruim 110 miljoen euro ontvangen, waarvan 66 miljoen in 2021. De verwachting is dat we de komende jaren nog eens ongeveer 37 miljoen euro ontvangen. Daarmee is het vermoedelijk de grootste gift ooit van een alumnus aan een Nederlands universiteitsfonds.

Groei

De gift is bepalend geweest voor onze huidige koers. Onze mogelijkheden zijn gegroeid, met de daarbij behorende verantwoordelijkheden, vermogensbeheer is belangrijker geworden, net als bijvoorbeeld de toekenning van fondsen op basis van aanvragen. Bovendien zien we onze groei als een kans om meer particulieren, bedrijven, foundations en instellingen enthousiast te maken voor baanbrekend onderzoek en onderwijs aan de Rijksuniversiteit Groningen. Samen bouwen we aan de toekomst door extra financiering te realiseren voor onderzoekers en studenten. We richten ons daarbij nadrukkelijk op de samenwerking met particulieren en foundations, nationaal en internationaal.

Toekomstbestendig

De afgelopen jaren hebben we al de fundamenten gelegd voor een toekomstbestendig fonds, door de governance aan te passen en de basis te leggen voor een professioneel beleggings- en toekenningsbeleid. In 2021 hebben we ook een aantal andere ontwikkelingen in gang gezet, zoals het zichtbaarder maken van het UEF als onafhankelijk goed doel, een samenwerkingsovereenkomst met de RUG en de ontwikkeling van een ambitieus PhD-programma: het M20 Promotieprogramma. De eerste resultaten hiervan zijn in de loop van 2022 te zien. Met de komst van Kim Evertz in september 2021, als development manager, kregen we extra menskracht die nodig is om te investeren in duurzame relaties met huidige en potentiële donateurs. Op pagina 32 lichten we onze strategie, ons beleggingsbeleid en kapitaalbeheer verder toe.

Bestedingsdoelen

Onze projecten sluiten aan bij de bestaande aandachtsgebieden van de RUG: Healthy Ageing, Energy en Sustainable Society. In haar Strategisch plan 2021-2026 heeft de universiteit nieuwe speerpunten geformuleerd, voortbouwend op deze aandachtsgebieden en op recente interfacultaire samenwerkingsverbanden. Er zijn vier Schools gevormd, die zich richten op interdisciplinair onderzoek en onderwijs met als doel wetenschap doelgericht in te zetten voor de maatschappij in interactie met het bedrijfsleven, instellingen en non-profitorganisaties. De Wubbo Ockels School is toegespitst op energietransitie en klimaatverandering voor een duurzame planeet; de Aletta

Jacobs School op gezond ouder worden, volksgezondheid en werken aan een gezonde samenleving; de Jantina Tammes School op digitale innovatie, kunstmatige intelligentie, en technologische vooruitgang voor een kennismaatschappij; de Rudolf Agricola School op bestuur, politiek en duurzame processen om een duurzame samenleving tot stand te brengen. De Schools stellen onderzoekers, promovendi en studenten in staat zich in de breedte te ontwikkelen op thema's die belangrijk zijn voor de samenleving. Elke School is daarom georganiseerd als een netwerk dat diverse faculteiten met elkaar verbindt. Het UEF wil met haar projecten aansluiten bij deze nieuwe speerpunten. Een belangrijke rol is daarin weggelegd voor het M20 Promotieprogramma.

CBF Erkenning

In 2021 kregen we de Erkenning, het keurmerk van het CBF. Daarmee zijn we het tweede universiteitsfonds in Nederland dat voldoet aan de strenge kwaliteitseisen van de Toezichthouder Goede Doelen. We zijn erg blij met deze toekenning en zien het als een extra stimulans om nog verder te professionaliseren.

Samenwerking Groninger Universiteitsfonds

In 2019 zijn de eerste stappen gezet om te komen tot een vorm van samenwerking met het Groninger Universiteitsfonds (GUF). In 2021 is er concreet samengewerkt op het gebied van crowdfunding voor reisbeurzen voor studenten.



Toekenningen



In 2021 heeft ons fonds € 1.635.647 toegekend ten behoeve van onderzoek en (studie)beurzen. Soms gaat het om grote, soms om relatief kleine bedragen. We noemen hieronder een aantal in het oog springende projecten. Op pagina 65 is een totaaloverzicht te vinden. De gesteunde projecten sluiten aan bij de bestedingsdoelen van het UEF die zijn gebaseerd op de bestaande aandachtsgebieden bij de RUG: Healthy Ageing, Energy en Sustainable Society. In totaal hebben we in 2021 93.2% van onze reguliere baten uit fondsenwerving besteed aan onze doelstellingen. Rekenen we echter ook de financiële baten (dividend en ongerealiseerd beleggingsresultaat¹) mee, dan is het percentage 2,2%. Dat komt omdat deze baten pas de komende jaren besteed worden, onder meer via het M20 promotieprogramma.

CogniGron – de computer van de toekomst

CogniGron (Groningen Cognitive Systems and Materials) is het meest ambitieuze project dat momenteel vanuit het UEF wordt ondersteund. Bij dit multidisciplinaire onderzoekscentrum zijn inmiddels 22 hoogleraren en meer dan honderd docenten, promovendi en masterstudenten betrokken, afkomstig van over de hele wereld en behorend bij de top in hun vakgebied. Vanuit allerlei disciplines, zoals kunstmatige intelligentie, materiaalkunde, nanotechnologie en Computer Science, werken ze samen aan een totaal nieuwe benadering van dataverwerking en computers. De enorme toename van dataverkeer in de wereld brengt niet alleen de grenzen van de huidige mogelijkheden in zicht, maar legt ook wereldwijd een steeds groter beslag op het energieverbruik. Door uit te gaan van ‘slimme’ materialen en neuromorphic computing, gebaseerd op de werking van het brein, willen de onderzoekers van CogniGron de basis leggen voor een extreem snelle en energiezuinige computer van de toekomst. Het Ubbo Emmius Fonds stelt over de periode 2019 tot en met 2025 in totaal 30 miljoen euro ter beschikking aan CogniGron. Daarvan werd € 4.200.000 in 2021 uitgekeerd. De steun is mogelijk dankzij de op pagina 13 genoemde grote schenking. Op pagina 20 vertelt Herbert Jaeger meer over CogniGron.

CoCoST – natuurbeheer en bescherming in Oost-Afrika

In het zuiden van Kenia en het noorden van Tanzania ligt het Greater Serengeti-Mara ecosysteem (GSME). Met een oppervlakte van zo’n 30.000 km is het een van de laatste grote natuurreservaten op aarde. In het gebied bevinden zich meerdere nationale parken. De biodiversiteit neemt er echter in schrikbarend tempo af door oprukkende landbouw en klimaatveranderingen. De onderzoeksgroep van Han Olff, hoogleraar Community and Conservation Ecology aan de RUG, werkt in deze regio aan een bijzonder project: CoCoST, Corridors, Coexistence, Synergies, Transitions and Training. Wetenschappelijk onderzoek, natuurbescherming en sociaal-economische impulsen komen hier bij elkaar met als doel een duurzame toekomst te realiseren voor zowel mens als natuur. Lokale experts vormen de kern van CoCoST, waaraan vijf PhD-plaatsen zijn verbonden. Het project richt zich niet alleen op natuurherstel, maar ook op landgebruik, het stimuleren van

alternatieve inkomstenbronnen voor de bevolking en training van beheerders. Het Ubbo Emmius Fonds trekt in CoCoST samen op met een aantal internationale partners. Samen met het Grumeti Fund en DOB Ecology is er € 810.000 aan dit project toegekend, waarvan € 185.000 uit eigen middelen van het UEF². Ook de China Scholarship Council, Kenya Wildlife Trust, Tanzania National Parks, One Mara Research Hub en de Universiteit Leiden zijn bij dit project betrokken. Michael Kimaro vertelt op pagina 24 over zijn onderzoek in het kader van CoCoST.

Eric Bleumink Fonds – beurzen voor studenten uit arme landen

Het Eric Bleumink Fonds verstrekt beurzen aan talentvolle studenten uit ontwikkelingslanden. Dankzij zo’n beurs volgen zij een of meerdere jaren een studie in Groningen. Met die kennis en ervaring kunnen zij zich verder ontplooiën en een leidende bijdrage leveren aan de ontwikkeling van hun eigen land. In 2021 werd in totaal € 156.501 aan EBF-beurzen uitgekeerd, zodat negen studenten een studie konden volgen. Vier van hen waren nieuw en begonnen dit jaar met hun studie in Groningen. Op pagina 22 vertelt studente Benolia Adjei-Cudjoe uit Ghana wat zo’n beurs voor haar betekent.

Internationaal trekvogelonderzoek

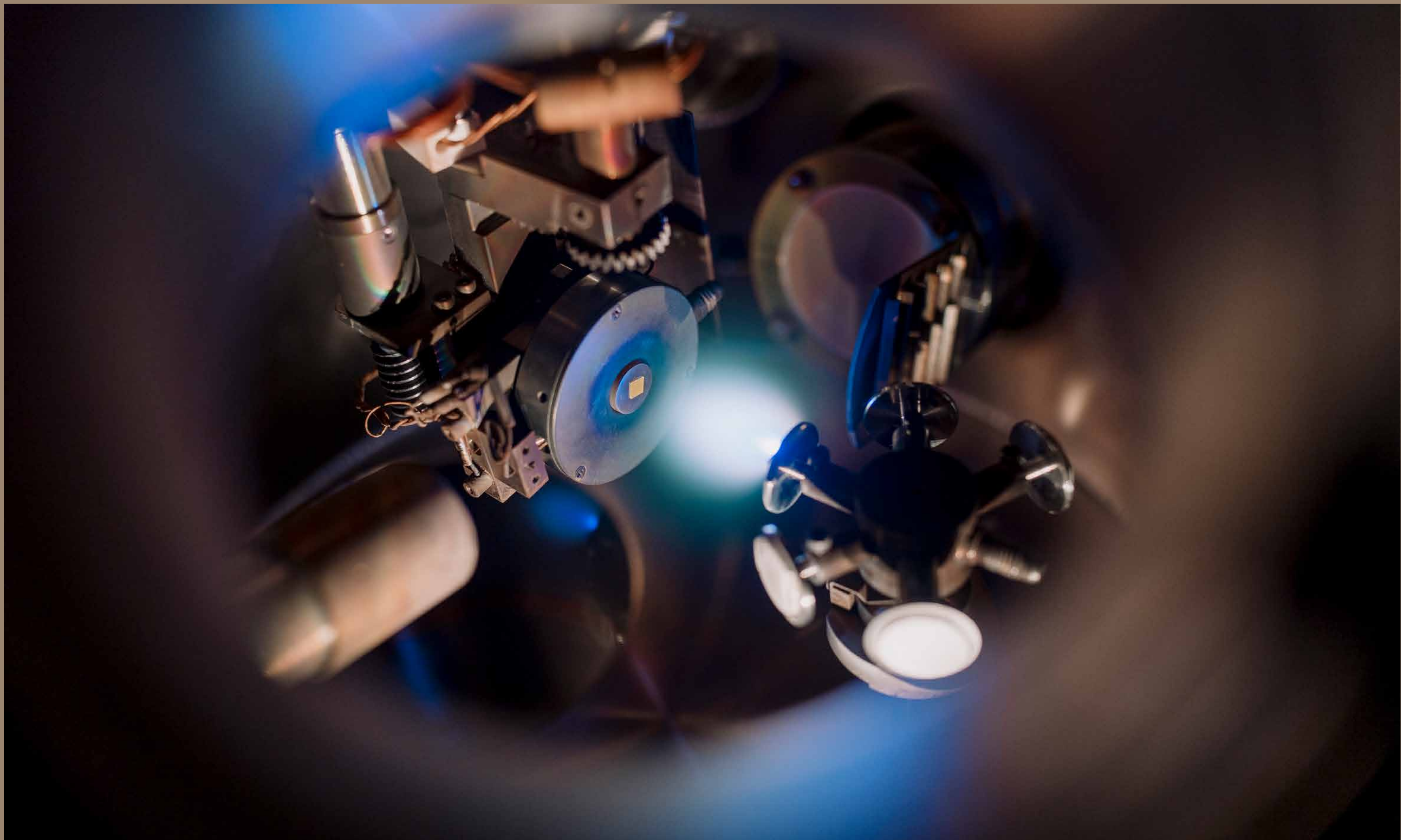
Theunis Piersma is hoogleraar Trekvogelecologie. Met een internationaal team doet hij onderzoek naar wad- en weidevogels in Europa, Afrika, Azië en Amerika. Hun gedrag is vooral zo interessant omdat deze vogels elk seizoen van broed- naar overwinteringsgebied trekken en terug, vaak over een afstand van duizenden kilometers. Ze verbinden daarmee ecosystemen overal ter wereld en zijn ook een goede graadmeter van hoe het met deze gebieden gaat. De keuzes die de vogels maken op hun vliegroutes zijn een weerspiegeling van hoe menselijke activiteit de natuurlijke wereld beïnvloedt. Piersma ontving meerdere (internationale) prijzen voor zijn baanbrekende onderzoek, waaronder de Spinozapremie. Het Ubbo Emmius Fonds ondersteunt in samenwerking met andere foundations (o.a. Mava, Gieskes Strijbis Fonds, Vogelbescherming, Triodos Foundation) al jarenlang projecten van hem. In 2021 kenden we in totaal € 330.000 toe aan een aantal projecten van Piersma.

Corona gerelateerd onderzoek

In 2020 startte ons fonds, samen met de Aletta Jacobs School of Public Health, Lifelines, het Universitair Medisch Centrum Groningen en de NDC Mediagroep de campagne Crowdfunding tegen Corona. Doel was geld te werven voor corona-onderzoek op basis van extra data uit Lifelines, het grootschalige gezondheidsonderzoek onder bewoners van Noord-Nederland. In 2021 kon dankzij deze campagne € 82.787 worden toegekend aan dit onderzoek. Ons fonds heeft daarvan de helft uit eigen middelen bijgedragen. De onderzoekers hopen inzicht te krijgen in de samenhang tussen besmettingsrisico’s, ziekteverloop en genetische en sociaaleconomische achtergronden.

¹ In het financieel verslag wordt beleggingsresultaat opgevoerd als koersresultaat

² Via 510001 in Bijlage B





verschillende groepen bij elkaar.' Dit neemt ongeveer de helft van zijn wetenschappelijke werktijd in beslag. De andere helft werkt hij aan een theoretische onderbouwing van nieuwe, materiaalgebaseerde rekenmethoden.

0 en 1

De huidige digitale computers werken heel anders dan onze hersenen. Bij het leren van een nieuwe taal verbruikt ons brein ongeveer 20 Watt. Dat is niets, vergeleken bij het energieverbruik van GPT-3. 'De evolutie heeft een manier gevonden om elke mogelijkheid te benutten die natuurkunde en fysiologie kunnen bieden. De neuronen in onze hersenen gebruiken meer dan tweehonderd verschillende chemicaliën om signalen naar elkaar over te dragen, en een onbekend aantal 'computationele' trucs. De huidige computer gebruikt maar één type schakelaar: transistor aan, transistor uit, de beroemde 0 en 1. Een op hersenen gebaseerde, neuromorfe computer wordt totaal anders', zegt Jaeger.

Chaotheorie

Nieuwe materialen, vaak op nanoschaal, lijken nieuwe natuurkundige mogelijkheden te bieden. 'Maar de materiaalwetenschappers weten nog niet precies waar ze op

moeten letten, welke eigenschappen kunnen bijdragen aan deze nieuwe manier van rekenen.' Er is een theoretische basis nodig voor de architectuur en de netwerken. 'Die basis moet worden gelegd door theoretische informatici en AI-specialisten.' De nieuwe neuromorfe computer wordt niet een complexere variant van de digitale computer, maar echt anders. 'We hebben dus nieuwe metaforen nodig', legt Jaeger uit. 'Zoals de rimpelpatronen die je krijgt als je een steen in een vijver gooit. Bij elke worp krijg je een ander interactiepatroon. De nieuwe computerchips zullen plastisch zijn, ongevormd. Het trainingsproces zal ze vormen voor het juiste doel. Maar geen twee chips zullen hetzelfde zijn, een succesvol exemplaar kun je niet klonen.'

Er liggen geen wiskundige methoden of modellen op de plank om dergelijke systemen te beschrijven. 'Je hebt zoets als chaostheorie nodig om ze te beschrijven. Of de modellen die biologen gebruiken om patroonvorming in organismen te beschrijven. Maar niemand weet welke richting de juiste zal zijn. Dit veld heeft geen studieboeken, alleen enkele delen met verzamelingen van ideeën'.

Tekst: René Fransen

Dit interview verscheen in gewijzigde vorm in het jaarverslag 2021 van CogniGron.

'We hebben nieuwe metaforen nodig'

Herbert Jaeger, hoogleraar Computing in Cognitive Materials, CogniGron

Bij onderzoeksinstituut CogniGron wordt vanuit verschillende disciplines gewerkt aan de computer van de toekomst: snel, slim en energiezuinig. Technologische innovatie op wereldniveau, gebaseerd op de werking van het brein. Hoogleraar Computing in Cognitive Materials, Herbert Jaeger, over een totaal nieuwe benadering van de computer.

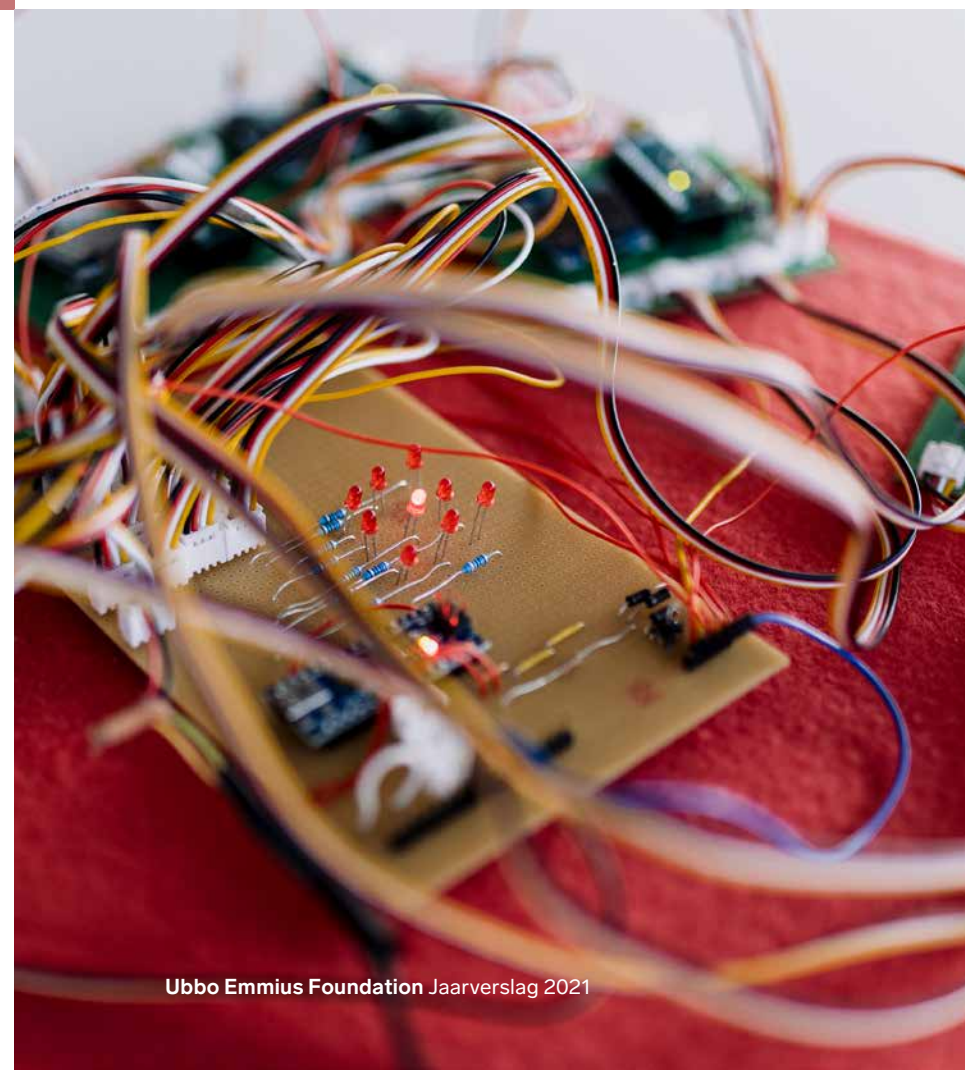
Moderne computers zijn zeer krachtig, maar ze verbruiken ook veel energie. Het AI-taamodel GPT-3, bijvoorbeeld, dat deep learning gebruikt om teksten te maken die lezen alsof ze door mensen zijn geschreven, moest met zo'n enorme hoeveelheid tekst worden getraind, dat het ongeveer tien miljoen euro aan elektriciteit kostte. 'Dat is de keerzijde van het gebruik van digitale systemen met

transistors die alleen tussen 0 en 1 kunnen schakelen', legt Herbert Jaeger uit.

Ideale plek

Herbert Jaeger trad in 2019 in dienst bij CogniGron. 'Ik heb veel geluk gehad met deze functie, want dit instituut is de ideale plek voor mijn niche in de informatica. Iedereen met wie ik mijn werk zou willen bespreken, is hier.' Hij heeft een achtergrond in zowel informatica, wiskunde als materiaalkunde en werkte aan robotica, signaalverwerking en machine learning via neurale netwerken. 'Maar ik ben ook medeuitvinder van een methode om eenvoudige demonstratiesystemen te bouwen met behulp van materiaalwetenschap.'

Een belangrijk onderdeel van zijn taak is het bouwen van bruggen tussen de verschillende disciplines binnen CogniGron. 'Ik geef cursussen aan de staf, organiseer bijeenkomsten en breng de



'Niemand weet welke richting de juiste zal zijn. Dit veld heeft geen studieboeken.'



‘Jullie doen alles op eigen houtje! In Ghana draait het leven juist om de gemeenschap.’

doen aan de uitdagingen die klimaatverandering met zich meebrengt.’

Kritisch denken

Tijdens haar master in Groningen hoopt ze vooral kritisch te leren denken. ‘Hier verwachten mijn docenten dat je zélf nadenkt en een eigen mening vormt, in plaats van alles aan te nemen wat je verteld wordt. Dat is een hele andere manier van onderwijs dan ik gewend ben in Ghana.’ In Cape Coast was Adjei-Cudjoe de beste student van haar jaar; haar bachelor haalde ze met een GGPA van 3.7 op een schaal van 4.0. ‘Ik wil altijd de beste zijn,’ vertelt ze resoluut. ‘Mijn moeder is mijn grootste inspiratie. Zij heeft qua onderwijs nooit de kansen gehad die ik wel heb, ik wil haar trots maken.’

Beter eerst trouwen

Een andere drijfveer is dat Adjei-Cudjoe wil bewijzen dat vrouwen – naast kinderen grootbrengen en het huishouden runnen – een bijdrage kunnen leveren aan de maatschappij. Iets wat in Ghana nog allesbehalve vanzelfsprekend is, aldus Adjei-Cudjoe ‘In Afrika wordt het succes van een vrouw gemeten aan haar burgerlijke status. Vrouwen met ambitie worden gezien als een bedreiging. Toen ik wilde beginnen aan mijn master, waarschuwde een vriendin me. Dat ik beter eerst

kon trouwen, omdat een mastertitel mannen zou afschrikken.’ De ambitieuze student is van plan het tegendeel bewijzen – en ze weet al precies hoe. Zodra Adjei-Cudjoe klaar is met haar master, wil ze beginnen aan een PhD in Ghana. ‘Dan kan ik universitair docent worden en mijn kennis en motivatie delen met de nieuwe generatie.’ Ook wil ze een eigen onderneming beginnen die betaalbare huizen verstrekt. ‘Huisvesting is een groot probleem in Ghana. Ik vind dat een fijn huis iets is waar iedereen recht op heeft.’ Het einddoel is minister van Stedelijke en Lokale Ontwikkeling worden. ‘Eén ding weet ik zeker: als je in Afrika verandering wilt, moet je de politiek in. En iets veranderen, dat is wat ik wil.’

Tekst: Aafke Eppinga

Dit artikel verscheen eerder in gewijzigde vorm in Broerstraat 5, december 2021

‘Huisvesting is een groot probleem in Ghana’

Benolia Adjei-Cudjoe, EBF-student

Als het aan Benolia Adjei-Cudjoe ligt, vertegenwoordigt ze haar volk over vijftien jaar als minister Stedelijke en Lokale Ontwikkeling. De 25-jarige student uit Ghana begon in september 2021 aan haar master Society, Sustainability en Planning aan de RUG. Dat ze via de beurs van het Ubbo Emmius Fonds de kans krijgt buiten Ghana een master te volgen, is een belangrijke stap op weg naar het verwezenlijken van haar droom.

Heel gedreven, een tikkeltje zenuwachtig en innemend. Zo laat Benolia Adjei-Cudjoe zich tijdens het interview het best omschrijven. Sinds ze in Nederland aankwam, is álles anders. De cultuur, de mensen, het weer, haar opleiding. Lachend: ‘Jullie doen alles op eigen houtje! In Ghana draait het leven juist om de gemeenschap.’

Duurzamere en veerkrachtigere steden

De keuze van haar bachelor - Geografie en Regionale Planning aan de Universiteit van Cape Coast (Ghana) – is gebaseerd op de duidelijke motivatie haar land te helpen. ‘Steden in Ghana worden in grote mate blootgesteld aan de gevolgen van de klimaatcrisis. Ik heb meerdere bosbranden en overstromingen meegemaakt. Als planoloog wil ik bijdragen aan duurzamere en veerkrachtigere steden. Planologen kunnen écht iets



Ubbo Emmius Foundation Jaarverslag 2021

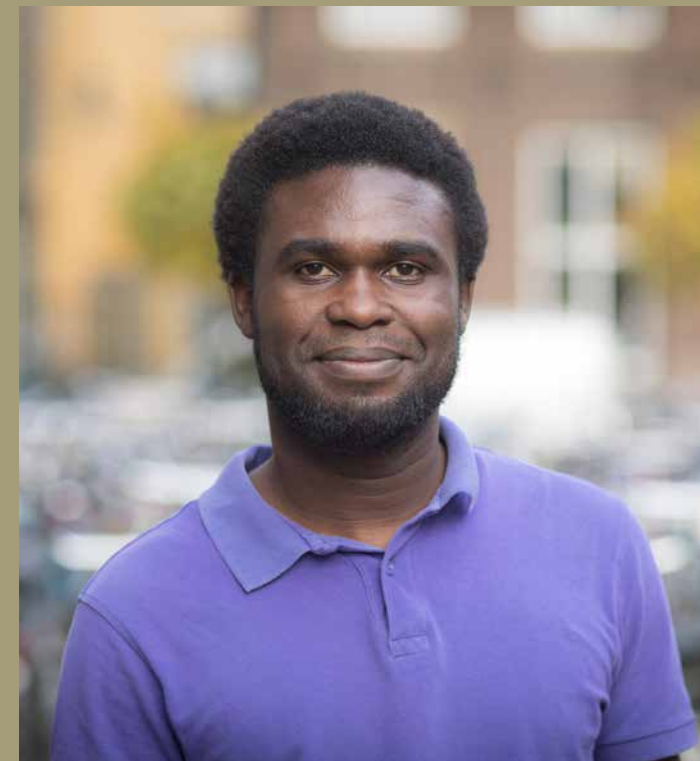
‘We moeten op zoek naar een nieuwe balans’

Michael Kimaro, PhD-student CoCoST

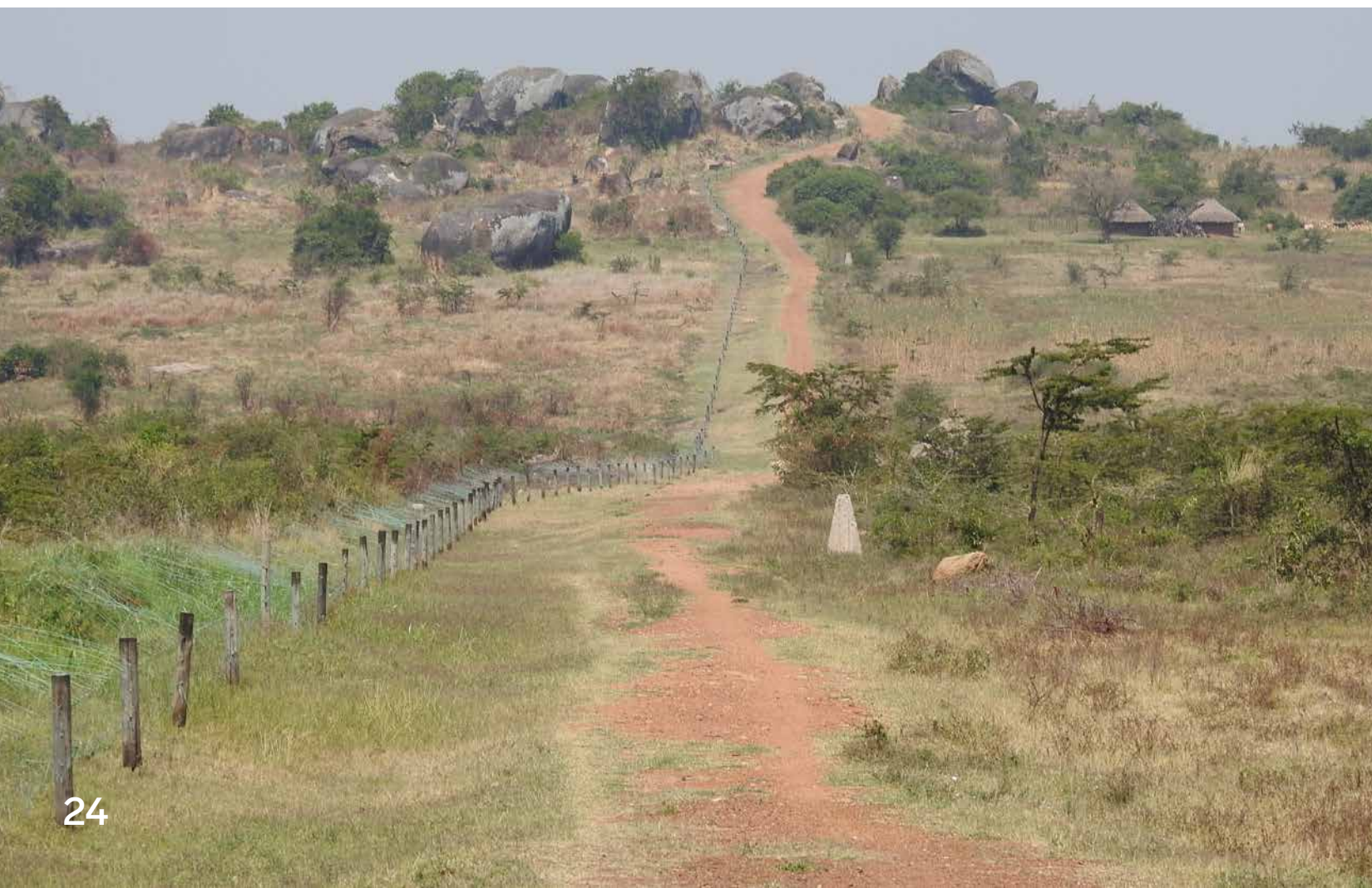
Ten oosten van het Victoria Meer, in Kenia en Tanzania, ligt een van de meest iconische natuurgebieden ter wereld: het Greater Serengeti-Mara ecosysteem (GSME), met het Serengeti National Park en andere aangrenzende beschermde gebieden. De regio is beroemd vanwege de rijke flora en fauna, de ‘big five’ en de jaarlijkse Great Migration, de trek van zo’n anderhalf miljoen gnoes, zebra’s, antilopen en, in hun kielzog, roofdieren door de eindeloze vlaktes, op zoek naar eten en drinken. Sinds een paar jaar staat, in het westelijk deel

van de Serengeti, aan de grens van natuurpark de Ikorongo Game Reserve, een 30 kilometer lang hek met schrikdraad. PhD-student Michael Kimaro onderzoekt de impact.

‘Het natuurbeleid in Tanzania is erop gericht om wilde dieren overal vrije doorgang te bieden’, vertelt Michael. ‘Maar toch is in 2020 dit veiligheidshek geplaatst om de uiterst kwetsbare neushoorns te beschermen en te voorkomen dat ze in door mensen bewoonde gebieden komen. Omdat er in dit gebied ook heel veel olifanten leven, die steeds vaker de gewassen van de plaatselijke bevolking opeten en vernielen, is de omheining zo gemaakt dat die ook worden tegengehouden’



‘We kunnen de natuur alleen beschermen, als we ook aandacht hebben voor de mensen die hier wonen.’



Bevolking verdubbeld

Een hek om beschermde natuurgebieden en het bewoonde platteland van elkaar te scheiden en zo mensen en dieren tegen elkaar te beschermen, werkt dat? En wat voor gevolgen heeft dat voor de bewoners, de flora en de fauna? ‘Dat weten we nog niet’, zegt Michael. ‘Maar er zijn steeds vaker conflicten tussen mensen en dieren. De bevolking hier is de afgelopen twintig jaar bijna verdubbeld. Het toerisme is gegroeid. Het klimaat verandert. We moeten op zoek naar een nieuwe balans. Misschien helpt dit.’

Veranderende patronen

Samen met medewerkers van de reservaten, lokale onderzoekers en lokale bewoners verzamelt hij daarom zoveel mogelijk informatie uit het gebied rond de omheining. Hij kijkt naar de vegetatie, de hoogte van de grassen, uitwerpselen en andere sporen om een beeld te krijgen welke dieren er grazen en of daar veranderingen in plaatsvinden. Hij verzamelt informatie over eventuele verwondingen of sterfte onder dieren als gevolg van het hek. En, hij kijkt naar hoe de bewoners het land gebruiken en de aanwezigheid van het hek ervaren, onder meer via interviews. Michael wordt geholpen door enkele masterstudenten, die onder meer het gedrag van olifanten rond het hek bestuderen en veranderende patronen

in het landschap proberen te herkennen met behulp van remote sensing technieken vanuit de lucht. ‘Je zou ook nog camera’s bij de hekken kunnen hangen, maar die worden vaak vernield of gestolen door stropers.’

Jonge onderzoekers

Het onderzoek van Michael is onderdeel van CoCoST: Corridors, Coexistence, Synergies, Transitions and Training. Aan dit onderzoeksprogramma dat wordt geleid door ecooloog Han Olff zijn vooral jonge onderzoekers verbonden die, net als Michael, zelf in de regio opgroeiden en dus ook de sociale context in het gebied kennen. Ze verzamelen kennis over ecologie én economie, zetten trainingsprogramma’s op voor lokale natuurbeheerders en zoeken zo veel mogelijk naar verbindingen. Hoe, bijvoorbeeld, kan vee samenleven met wilde dieren? En, hoe zorg je ervoor dat economische groei niet ten koste gaat van biodiversiteit? Bij het project zijn ook natuurparken en nationale en lokale overheden betrokken. Michael: ‘We kunnen de natuur alleen beschermen, als we ook aandacht hebben voor de mensen die hier wonen’.

7

Inkomsten



Het Ubbo Emmius Fonds steunt onderzoeks- en onderwijsprojecten aan de Rijksuniversiteit Groningen en het Universitair Medisch Centrum Groningen. Daarvoor houden we fondsenwervingsactie, veelal voor specifieke projecten, onder met name alumni en foundations. Betrokken alumni en relaties, waaronder leden van de alumnikringen in binnen- en buitenland, helpen ons hierbij door bijvoorbeeld hun netwerk in te zetten. Zij openen zo deuren, die anders voor ons gesloten zouden blijven. Ook proberen we onderzoekers en alumni, foundations of bedrijven met elkaar in contact te brengen.

In 2021 bedroegen onze baten € 73.713.359. Verreweg het grootste deel (€ 66.513.199) bestond uit de schenking voor Fonds M20, bestaande uit dividenden. Maar reguliere fondsenwerving is en blijft minstens zo belangrijk voor ons fonds. Uit donaties van particulieren en organisaties ontvingen we € 1.531.459.

Dividenden

De ontvangen dividenden in 2021 zijn gerelateerd aan de op pagina 13 genoemde grote gift van een particulier bestaande uit certificaten op aandelen in een besloten vennootschap. Daarop ontvangt het UEF dividend. De oorspronkelijke vennootschap, waarin het UEF certificaten op aandelen heeft, is in 2021 geherstructureerd en opgesplitst. Als gevolg hiervan is ons fonds volledig eigenaar geworden van de Ubbo Emmius Funding BV, waarin ons belang is ondergebracht. Het is de bedoeling om deze vennootschap in 2022 te liquideren en volledig op te laten gaan in het Ubbo Emmius Fonds.

Donaties particulieren

Onze fondsenwervingsactiviteiten in 2021 waren, mede vanwege de coronapandemie, beperkt. Gelukkig hebben we in de loop der jaren een trouwe achterban opgebouwd, al daalde het aantal unieke donateurs dit jaar hierdoor wel met 400 (zie pag. 11).

De belangrijkste campagne onder alumni en medewerkers van de RUG was die voor het Eric Bleumink Fonds (EBF), het beurzenprogramma voor studenten uit ontwikkelingslanden. Middels een brief die werd meegestuurd met het alumnimagazine *Broerstraat 5* vroegen we RUG-alumni te doneren. Medewerkers van de RUG en het UMCG konden in hun kerstpakket aangeven het EBF te willen steunen. De totale opbrengst, samen met de inkomsten uit doorlopende donaties, was € 190.219. Bovendien ontvingen we een legaat van mevrouw Edema van € 300.000 voor het EBF. Dankzij

deze nalatenschap is het mogelijk het aantal beurzen de komende jaren flink te verhogen.

Via ons crowdfundingplatform www.rugsteunt.nl bieden we studenten en onderzoekers de mogelijkheid zelf fondsen te werven voor een beurs of onderzoeksproject. Het Groninger Universiteitsfonds en de University College Fryslân Foundation, verbonden aan Campus Fryslân van de RUG, maakten dit jaar gebruik van het platform. De eerste voor reisbeurzen, de tweede voor een studiefonds. Ze wisten € 12.552 op te halen die bijdroegen aan het bekostigen van beurzen.

Donaties organisaties

Foundations, stichtingen, verenigingen en soortgelijke organisaties zijn altijd al van groot belang geweest voor het UEF. Niet alleen vanwege hun financiële steun die significant kan zijn, ook vanwege het vliegwieleffect en de stimulerende dynamiek die ontstaat door meerdere partijen met elkaar te verbinden. We onderhouden contacten vanuit onze eigen netwerken van medewerkers, bestuursleden en alumni, maar ook vanuit de netwerken van betrokken onderzoekers.

Als onafhankelijke stichting legt het UEF graag nieuwe verbindingen tussen de prioriteiten van andere foundations en de diverse expertisegebieden aan de universiteit. We vinden het belangrijk om op een inclusieve manier projecten mogelijk te maken. Dergelijke partnerschappen passen goed bij de ambities die we als fonds hebben om onderzoek met een mondiale urgentie te stimuleren. In 2021 was 1,61% van onze baten uit reguliere fondsenwerving afkomstig van organisaties.

Kosten

Onze wervings- en beheerkosten bedroegen € 258.187 in 2021 (zie pagina 53). De kosten werden met name gemaakt door de inhuur van noodzakelijke juridische en financiële adviezen in verband met de afhandeling van de grote schenking. Meer dan eerdere jaren, hebben we externe experts ingehuurd en bijvoorbeeld programmatuur moeten aanschaffen om onze professionalisering verder vorm te geven. Onze reguliere overheadkosten worden grotendeels gedragen door de Rijksuniversiteit Groningen. Dit betreft de 'in kind' bijdrage door de afdeling Alumnirelaties & Fondsenwerving.

8

Fondsen op naam en bijzondere leerstoelen



Fondsen op naam

Het Ubbo Emmius Fonds biedt donateurs de mogelijkheid om, onder auspiciën van het UEF, een fonds op naam op te richten en zo op een persoonlijke en substantiële wijze bij te dragen aan onderzoeks- en onderwijsprogramma's. Voor sommige doet ons fonds actieve aanvullende fondsenwerving. Aan een aantal is een stimuleringsprijs verbonden.

Fonds M20

In samenhang met de eerdergenoemde uitzonderlijke schenking is Fonds M20 opgericht. Dit fonds heeft tot doel de bevordering van het fundamenteel bèta wetenschappelijk onderzoek en de bekostiging van promotieonderzoek (uitgezonderd onderzoek naar godsdiensten). In totaal is vanuit dit fonds een bedrag van 30 miljoen euro gereserveerd voor de verdere uitbouw van CogniGron, het instituut aan de RUG waar interdisciplinair toponderzoek naar nieuwe computertechnologie en dataverwerking plaatsvindt. Jaarlijks wordt er 4,2 miljoen euro uitgekeerd aan CogniGron. Daarnaast zullen vanuit Fonds M20 over een periode van meerdere decennia extra promotieplaatsen worden gefinancierd bij onderzoeksprojecten aan de nieuwe RUG Schools via het M20 Promotieprogramma. Het voornemen is om ieder jaar tien nieuwe promovendi aan te stellen. In 2022 starten we met een pilot van vier promotieplaatsen om op beperkte schaal ervaring op te doen met het proces van aanvraag tot toekenning, uitbetaling en verantwoording.

Grendos Fonds

Het Grendos Fonds ondersteunt onderzoek op het gebied van de endocrinologie, oftewel hormoonandoeningen en stofwisselingsziekten, zoals diabetes. In 2021 keerde het fonds € 36.000 uit voor zeven verschillende onderzoeken op het gebied van endocrinologie aan het UMCG.

Institutional Investment Management Fonds

Dit fonds kent jaarlijks een scriptieprijs toe op het gebied van institutional investment. In 2021 ging de prijs van € 2.500 naar Wijmar Snijder, voor zijn masterthesis 'The Relationship Between an Individual's Ability to Evaluate Probabilities and Stock Market Participation.'

J.P. Waterfonds

Dit fonds, vernoemd naar hoogleraar Dermatologie Johan Naters ondersteunt onderzoek aan de afdeling Dermatologie en richt zich vooral op het stimuleren van jonge talenten. In 2021 zijn drie subsidies vanuit dit fonds uitgekeerd van samen € 29.750 voor onderzoek op het gebied van dermatologie aan het UMCG.

Revafonds

Het Revafonds heeft als doel het stimuleren van wetenschappelijk medisch onderzoek op het gebied van kinderkanker en Healthy Ageing (in het bijzonder auto-immuunziekten en infectieziekten). Het fonds bestaat nog maar kort. In 2021 kon de eerste uitkering van € 25.000 plaatsvinden ten bate van onderzoek naar de gevolgen van een RS-virusinfectie op kinderleeftijd. Vooral jonge baby's kunnen soms ernstig ziek worden door een dergelijke luchtweginfectie.

Wierenga-Rengerink Fonds

De Wierenga-Rengerink PhD-prijs wordt jaarlijks uitgereikt aan de promovendus die de beste RUG-dissertatie heeft geschreven. Alleen uitzonderlijk goede proefschriften komen in aanmerking (minimaal cum laude). Het prijzengeld wordt beschikbaar gesteld door de familie Wierenga-Rengerink. De prijs van € 7.500 ging in 2021 naar Isti Hidayati. Zij onderzocht wat het betekent om in de twee wereldsteden Kuala Lumpur en Jakarta wel of geen beschikking te hebben over eigen vervoersmiddelen.

Bij het **COWOG Fonds** (jaarlijkse prijs voor beste docent aan de RUG), **Fonds Gooische Groningers** (onderzoek naar verouderingsziekten) en het **Joan van Albada Archivist Training Fund** (training van talentvolle, jonge archivariissen uit ontwikkelingslanden) zijn in 2021 geen uitkeringen, voordrachten of aanvragen gedaan. Voor het **Eric Bleumink Fonds**, zie pagina 17.

Bijzondere leerstoelen

Sinds 1905 kennen de universiteiten naast gewone leerstoelen ook bijzondere leerstoelen. Een bijzondere leerstoel wordt betaald door een externe partij en biedt bedrijven, instellingen of particulieren de mogelijkheid specifieke onderwijs- en onderzoeksprogramma's voor meerdere jaren te stimuleren. De gebruikelijke eisen voor onafhankelijke wetenschap gelden ook voor bijzondere leerstoelen. Het Ubbo Emmius Fonds brengt geïnteresseerde partijen graag in contact met de faculteiten voor de instelling van een dergelijke leerstoel. Momenteel worden twee bijzondere leerstoelen via ons fonds bekostigd.

Tjalling Halbertsma is UEF bijzonder hoogleraar 'East Asian Studies, with a focus on modern day Mongolia' bij de Faculteit Letteren. Deze leerstoel wordt mogelijk gemaakt door ING Bank, het Mongolia Opportunities Fund, de Riverbed Foundation in Singapore en de Jack Weatherford Foundation in Mongolië. De leerstoel is nauw verbonden met het Centre for East Asian Studies Groningen (CEASG) waar Halbertsma ook directeur van is. CEASG richt zich op interdisciplinair onderwijs en onderzoek naar China, Japan, Korea en Mongolië en wil de banden tussen Groningen en academische partners in Oost-Azië versterken.

Ronald Holz hacker is sinds 2016 UEF bijzonder hoogleraar 'Comparative Multi-Level Governance and Regional Structure' bij de Faculteit Ruimtelijke Wetenschappen. Deze leerstoel wordt gesteund door Unilever Indonesia en Shell Indonesia en is gelieerd aan SEA ASEAN, het gezamenlijke onderzoekscentrum voor Zuidoost-Azië en de ASEAN van de Rijksuniversiteit Groningen en de Gadjah Mada Universiteit in Indonesië. Het centrum wil hoogwaardig wetenschappelijk onderzoek verbinden aan relevantie voor beleid en maatschappelijke impact.





Het Ubbo Emmius Fonds heeft in korte tijd een groot eigen vermogen opgebouwd. Dat stelt nieuwe eisen aan ons vermogensbeheer. Er is een beleggingsstatuut opgesteld waarin de kaders van het beleggingsbeleid en de verschillende verantwoordelijkheden zijn vastgelegd. In overleg met de universiteit wordt een strategisch kader voor het bestedingsbeleid opgesteld. Hoewel dit proces nog in ontwikkeling is, zijn er al wel belangrijke stappen gezet.

Vermogensbeheer

Ons doel is om de door ons beheerde gelden over een zo lang mogelijke periode optimaal ten goede te laten komen aan het onderzoek en onderwijs aan de RUG. We hebben een model voor ogen waarbij het vermogen zodanig beheerd wordt dat uit het rendement jaarlijks middelen beschikbaar worden gesteld voor onderwijs en onderzoek. Het eigenlijke vermogen blijft zo veel mogelijk intact. Indien van toepassing gebeurt dit binnen de criteria die de betreffende donateurs voor ogen hadden. Het UEF-bestuur wordt voor het vermogensbeheer ondersteund door een eigen beleggingsadviescommissie en geadviseerd door Van Lanschot Kempen (VLK), de fiduciair manager waar het vermogensbeheer is ondergebracht. Leidend principe is een zo duurzaam mogelijke beleggingsstrategie dat voldoet aan de internationaal erkende ESG-criteria, met een lange beleggingshorizon. De adviescommissie bestaat uit vijf RUG-alumni die allen een grote staat van dienst hebben als financieel expert (zie pagina 37). Ze zijn onbezoldigd.

Beleggingsbeleid

Ons fonds wil op een transparante en maatschappelijk verantwoorde wijze met het toevertrouwde vermogen omgaan. Daarom vinden we dat duurzaamheid een integraal onderdeel van ons beleggingsbeleid en –proces moet zijn. Zo richt ons beleid zich op bedrijven en investeringen die goed scoren op het gebied van maatschappelijk verantwoord ondernemen. Dit gaat verder dan enkel het uitsluiten van ondernemingen. Daarnaast wordt een deel van de portefeuille belegd in bedrijven, leningen en investeringen die een significante positieve bijdrage leveren aan één of meer van de ontwikkelingsdoelen van de Verenigde Naties. De fiduciair manager VLK committeert zich aan internationale richtlijnen zoals UN Global Compact, Principles for Responsible Investments (PRI) en UN Guiding principles on Business and Human Rights. Dit betekent dat bepaalde sectoren met

negatieve gevolgen als wapens- en tabaksproductie worden uitgesloten. Verder gaat de fiduciair manager actief de dialoog (engagement) aan met ondernemingen om duurzamer te opereren. Het doel is om maatschappelijke problemen aan de orde te stellen en de onderneming aan te sporen negatieve maatschappelijke impact op te lossen en daarmee te profiteren van de transitie naar een duurzame samenleving.

Om het vermogensrendement zo veel mogelijk te garanderen worden door de fiduciair manager van VLK niet alleen traditionele beleggingscategorieën gebruikt maar ook niet-traditionele, bijvoorbeeld meer illiquide categorieën zoals hypotheekleningen, niet-beursgenoteerd vastgoed, private equity, infrastructuur en landbouwgrond. Het grootste deel hiervan zijn beleggingen die tegen inflatie beschermen. De adviescommissie heeft als beleid gesteld dat beleggingen gespreid worden over aandelen (ondernemingen in zowel ontwikkelde als opkomende landen), alternatieve beleggingen (zoals niet-beursgenoteerd vastgoed, infrastructuur, landbouwgrond en private equity) en vastrentende waarden (waaronder hypothecaire leningen).

Het jaar 2021 is het eerste volledige beleggingsjaar voor het vermogen beheerd door VLK. Het behaalde resultaat over 2021 ligt met 17,6 % ruim boven de gestelde doelstelling van 5 a 5,5% en is hoger dan de gehanteerde referentie-index. De waarde van het beheerde vermogen was eind 2021 € 36,7 miljoen.

Financieel

Onze baten zijn de afgelopen vijf jaar, vanwege de grote schenking, significant gestegen. De lasten, in de vorm van toekenningen aan projecten, bleven hierbij achter. De komende jaren zullen de baten-lastenverhoudingen echter weer meer normaal worden. Onder meer door het opzetten van het M20 Promotieprogramma.

We hebben diverse reserves en fondsen om de continuïteit van ons fonds te waarborgen en aan onze verplichtingen te voldoen. Ook die reserves zijn, als gevolg van de grote schenking, de afgelopen vijf jaar gegroeid. In 2021 groeiden de reserves met € 35.820.475 (+242%) ten opzichte van 2020 (zie pagina 50). En ook op dit gebied zal in de komende jaren weer een normalisering optreden.

Ontwikkeling baten en lasten	2017	2018	2019	2020	2021
Baten	€ 1.977.357	€ 2.174.097	€ 6.085.414	€ 36.138.316	€ 73.713.359
Lasten	€ 1.021.868	€ 1.614.990	€ 6.047.211	€ 26.596.826	€ 2.235.397
Resultaat	€ 955.489	€ 559.107	€ 38.203	€ 9.541.490	€ 71.477.962

De continuïteitreserve dient om onze continuïteit te waarborgen. In 2021 zijn correcties uitgevoerd ten gunste van de continuïteitsreserve vanwege onterechte kosten uit 2020 die op Fonds op naam M20 geboekt hadden moeten worden. De grote stijging in 2021 is direct het gevolg van het opnemen van de UEF Funding B.V. in de jaarcijfers. De reserve ongerealiseerde koersresultaat is de actuele fondswaarde op 31 december 2021 minus het aankoopbedrag. De bestemmingsreserve bestaat uit de saldi van alle projecten. Elk project krijgt in onze financiële administratie een eigen kostenplaats waar de baten en de lasten van dat specifieke project worden geboekt en verantwoord. De bestemmingsfondsen zijn onze fondsen op naam. Zie pagina 28.

Bestedingsbeleid

In 2021 hebben we, in nauwe samenwerking met de RUG, veel aandacht besteed aan de verdere ontwikkeling van ons bestedingsbeleid. Doel is om de universiteit met name te ondersteunen bij de verdere ontwikkeling van verduurzamend en interdisciplinair onderzoek en onderwijs. Het bij Fonds M20 genoemde M20 Promotieprogramma dat zich richt op de nieuwe RUG-Schools is hier een goed voorbeeld van. Dit programma start in 2022 met een pilot. Dat zal leiden tot hogere bestedingen in de komende jaren, waardoor er weer naar een lager kostenpercentage wordt toegewerkt rond de verwachte 8% (nu 24%). Een belangrijke reden voor het huidige kostenpercentage is de nood voor investeringen in de professionalisering van governance en bedrijfsvoering, hetgeen vooral terug te zien is in de tijdelijk hoge advieskosten.

Risicoanalyse

We zien een aantal risico's die een bedreiging kunnen vormen voor de continuïteit van ons fonds.

Vermogensverlies en tegenvallend rendement: De negatieve spaarrente van de afgelopen jaren laat zien dat vermogensgroei of zelfs behoud van vermogen niet vanzelfsprekend is. Hierboven gaven we al aan dat we in ons beleggingsbeleid worden ondersteund door een commissie van experts en fiduciair manager VLK en dat beleggingen gespreid worden over meerdere categorieën. Er zijn regelmatig rapportages en om de paar jaar moet een gekwalificeerde externe partij een studie verrichten naar de stand van zaken. Omdat het UEF in het algemeen al geld heeft geworven voordat het een financiële verplichting aangaat met de RUG, zal een eventueel vermogensverlies vooral tot gevolg hebben dat toekomstige projecten niet gestart kunnen worden. Lopende projecten kunnen in principe wel worden afgerond.

Reputatieschade: Onze kernwaarden zijn betrouwbaarheid, duurzaamheid, maatschappelijke betrokkenheid en innovatie. Die willen we hooghouden. Daarom staan ze ook centraal

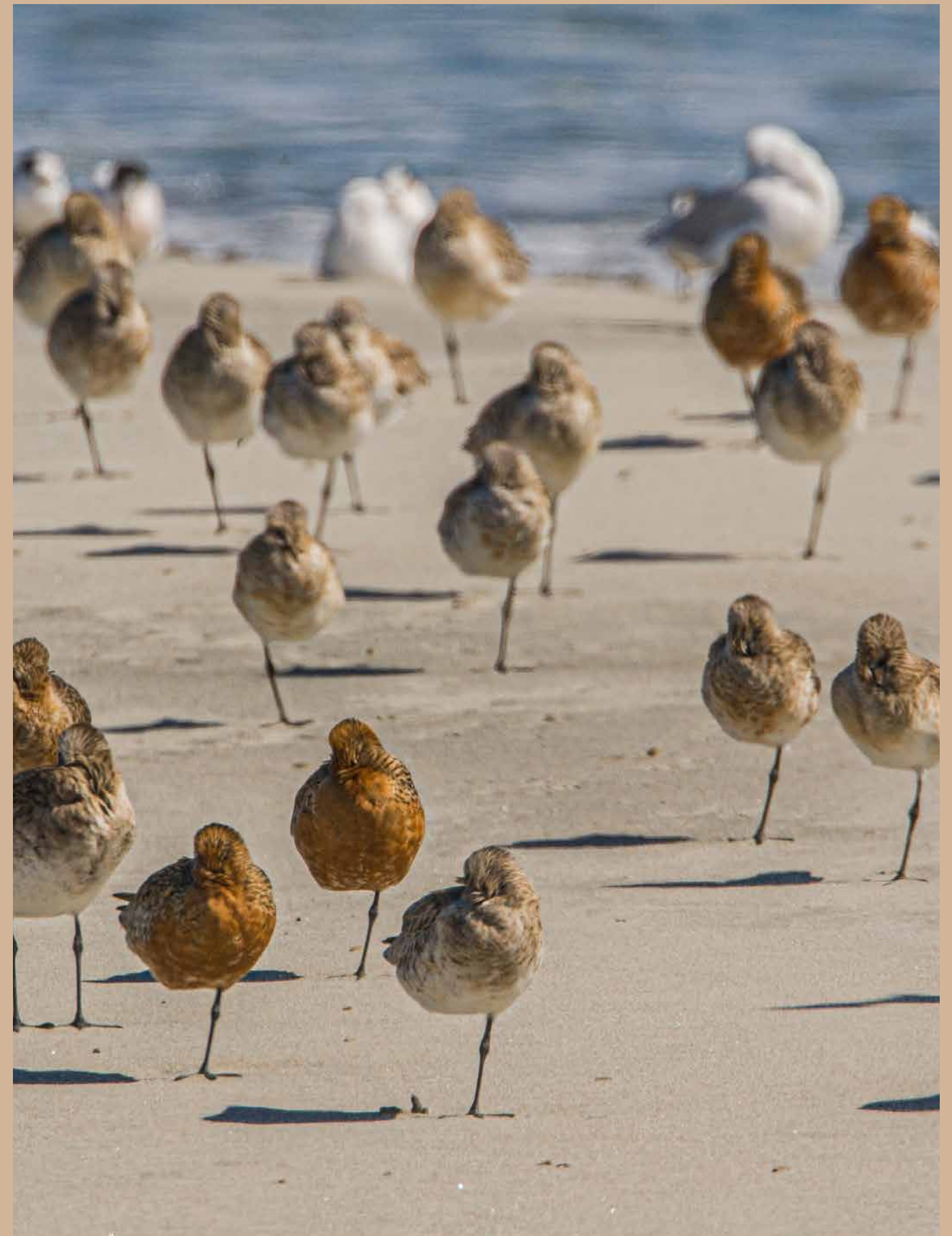
in ons beleggingsbeleid. Ook is een acceptatiebeleid in ontwikkeling met betrekking tot donaties.

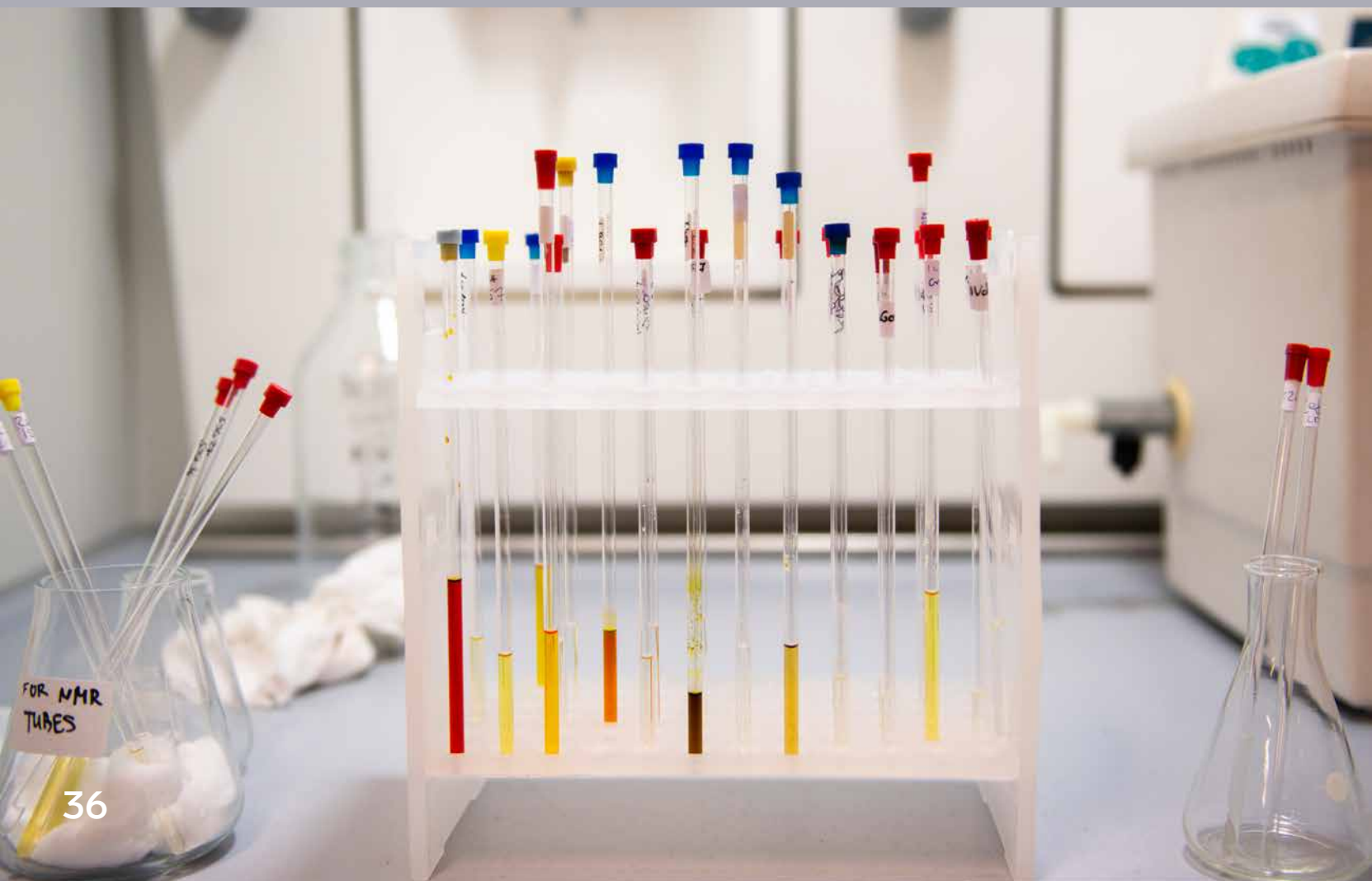
Onvoldoende grip door groei: De enorme groei van ons fonds stelt nieuwe eisen aan onze kennis en professionaliteit. We hebben onder meer onze governance gewijzigd en slagvaardiger gemaakt en ons vermogensbeheer geprofessionaliseerd, voor specialistische kennis (fiscaal, juridisch, administratief) maken we gebruik van externe experts, er is een helder toekenningsbeleid ontwikkeld, en er is de benodigde ICT aangeschaft om het toekomstige beurzenprogramma uit te kunnen voeren. Als we de grip verliezen kan dat negatieve gevolgen hebben voor de betrouwbaarheid van ons fonds. Daarom proberen we zoveel mogelijk met pilots te werken en elke nieuwe ontwikkeling stap voor stap in gang te zetten.

Personele bezetting: Grotere ambities betekent in het algemeen ook meer werk en behoefte aan nieuwe, andere expertise. In 2021 is al een nieuwe development manager aangenomen zodat we meer tijd en aandacht kunnen besteden aan onze donateurs en projecten. Het is de bedoeling dat ter ondersteuning van de fondsenwerving in de toekomst het aantal medewerkers van A&F nog verder wordt uitgebreid.

Communicatie

In de communicatie met (potentiële) donateurs maakte ons fonds tot nog toe vooral gebruik van bestaande communicatiemiddelen van de RUG, zoals de RUG-website, het alumnimagazine *Broerstraat 5* en een digitale nieuwsbrief voor alumni. Via die kanalen berichtten wij over projecten en resultaten van ons fonds. In aansluiting op onze organisatorische professionalisering willen we ons fonds ook een nieuwe visuele identiteit geven en de zichtbaarheid onder een breed publiek vergroten. Daarvoor wordt een nieuwe communicatielijn opgezet, met onder meer een nieuwe vormgeving, een eigen website en eigen nieuwsbrieven. In april 2022 is de website uef.nl online gegaan. Het UEF en de projecten die we financieren moeten zichtbaar en herkenbaar zijn voor alumni van de RUG, maar ook een sterker profiel hebben in de context van de goededoelensector en filantropische netwerken. Een belangrijk onderdeel van deze strategie is een duidelijkere presentatie als onafhankelijk goed doel en het internationale karakter van onze partners en projecten.





Bestuur

De governance van het UEF bestaat uit een compact bestuur, zonder Raad van Toezicht, waarbij de dagelijkse leiding in de handen van de directeur ligt. Het bestuur heeft ten minste vijf leden, bij voorkeur alumni. In ieder geval één bestuurslid is afkomstig uit het College van Bestuur van de RUG. Bestuursleden zijn onbezoldigd en ontvangen geen bestuurs- of onkostenvergoedingen uit hoofde van hun functie bij het fonds. Ze kunnen maximaal voor twee zittingstermijnen van vier jaar worden aangesteld. In 2021 waren er geen mutaties. Voorzitter Eddie Perdok heeft bij zijn aanstelling in 2020 aangegeven zijn termijn niet te zullen volmaken. Binnen het bestuur zijn een Auditcommissie en een Beleggingsadviescommissie ingesteld

Per 31 december 2021 is de samenstelling als volgt:

- **drs. E.J. Perdok**
Voorzitter - CEO Kramp Groep BV
- **prof.dr. J. de Vries**
Vicevoorzitter - Voorzitter CvB Rijksuniversiteit Groningen, Voorzitter RvT Groninger Universiteitsfonds (GUF), Voorzitter Algemeen Bestuur Stichting Academische Opleidingen Groningen (AOG), Voorzitter Stichtingsraad Stichting Behoud Groene Hortus (SBGH), Lid RvC RUG Houdstermaatschappij, lid RvT New Energy Coalition (NEC), lid Bestuur Netherlands Energy Research Alliance (NERA), lid International Supervisory Board Energy Delta Institute (EDI), Bestuur Groningen Confucius Instituut, lid Stuurgroep Akkoord van Groningen, lid VSNU-stuurgroep Strategie, Public Affairs & Governance, lid Bestuur Nederlandse Wetenschappelijke Instituten in het Buitenland (NWIB), lid Economic Board Noord-Nederland (EBNN), lid Bestuur European Medical School Oldenburg-Groningen, lid Bestuur Nederlands Caribische Stichting voor Klinisch Hoger Onderwijs (NASKHO), lid The Guild of European Research-Intensive Universities, lid U4 European University Network, hoogleraar Governance and Public Policy
- **drs. G.A. van der Leest**
Lid, vz. Auditcommissie - tot 1 juli 2021 audit partner bij PwC, momenteel werkzaam als adviseur op het gebied van audit kwaliteit en part time audit docent
- **drs. S.G.H. Kranendijk**
Lid, vz. Beleggingsadviescommissie - CEO Qorium BV, CEO Circolo BV, Senior Advisor SYSTEMIQ Ltd. Verenigd Koninkrijk, Commissaris Solar Polar Ltd (chairman) Verenigd Koninkrijk, Member of the Board Tribes Holding BV, bestuurslid Het Concertgebouw Fonds in Amsterdam, bestuurslid Stichting Overleven met Alveesklierkanker 'Support Casper', bestuurslid Stichting Connect by Music

- **mr. M.L.E. Plaggemars**
Lid - Notaris en partner bij Notaris Damsté advocaten – notarissen, lid bestuur NICO Notarissen, lid Raad van Toezicht Stichting TexPlus

De beleggingsadviescommissie bestaat uit

- **Stef Kranendijk** (voorzitter, tevens bestuurslid UEF)
- **Mark Glazener** (managing director Robeco Luxemburg)
- **Lex Hoogduin** (Hoogleraar Complexity and Uncertainty in Financial Markets and Financial Institutions RUG, oud-directeur DNB, oud-hoofdecenoom Robeco)
- **Volkert de Klerk** (CIO Roots Investment, oud-directeur SNS Beleggingsfondsen, oud-directeur ING)
- **Ties Tiessen** (Voorzitter Investment Committee Triodos, diverse functies als commissaris en toezichthouder)

De auditcommissie bestaat uit

- **Mariëtte Plaggemars**
- **Gert van der Leest**

Directeur

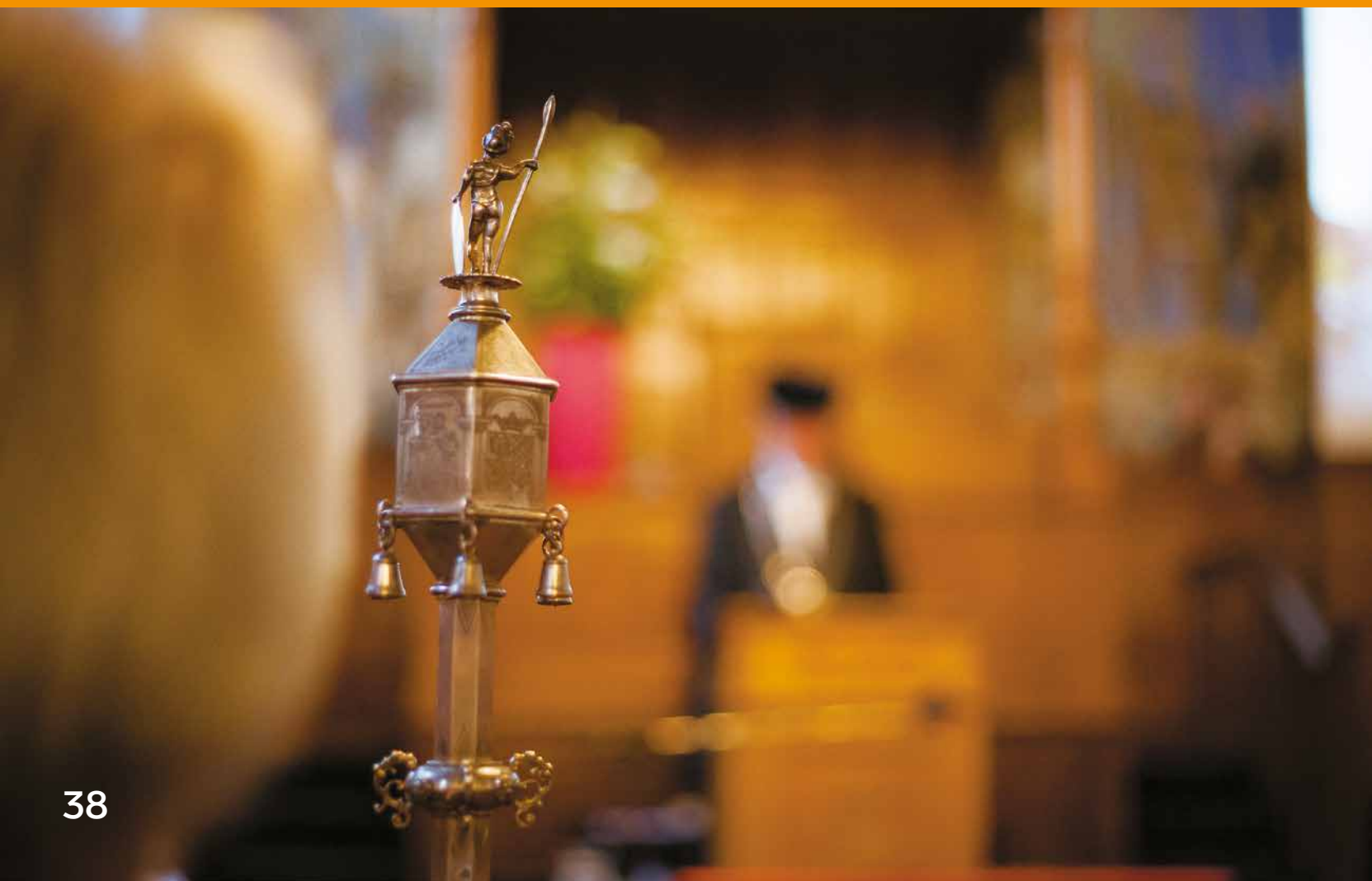
De heer drs. Remco D.J. Kouwenhoven is als onbezoldigd directeur belast met de dagelijkse leiding van het UEF. Hij is tevens aangesteld als hoofd van de afdeling Alumnirelaties en Fondsenwerving van de Rijksuniversiteit Groningen. Zijn bezoldiging is conform de CAO Nederlandse Universiteiten en wordt getoetst door het Centraal Bureau Fondsenwerving.

Ondersteuning Alumnirelaties en Fondsenwerving

Het Ubbo Emmius Fonds wordt in haar werkzaamheden ondersteund door de afdeling Alumnirelaties en Fondsenwerving van de RUG. Waar mogelijk en gepast werken we samen, bijvoorbeeld door tijdens bijeenkomsten voor alumni ook projecten van ons fonds onder de aandacht te brengen of door het meesturen van wervingsbrieven met alumnimagazine Broerstraat 5. De medewerkers van A&F zijn in dienst van de RUG. Er is een samenwerkingsovereenkomst tussen het UEF en de RUG vastgesteld waarin de operationele ondersteuning van de universiteit aan ons fonds en de wederzijdse verantwoordelijkheden zijn vastgelegd.

11

Dankwoord



Het Ubbo Emmius Fonds wil haar dank uitspreken aan de donateurs die ons het afgelopen jaar gesteund hebben. Wij danken in het bijzonder de volgende personen en organisaties voor hun bijdrage in 2021:

Alle leden van de alumnikringen
ASV Dionysos
Dhr. M.W. Appeldoorn
DOB Ecology
Fam. Danhof
Fam. Everts
Fam. Van Albada
Fam. Wierenga-Rengerink
Groninger Universiteitsfonds
Grumeti Fund
Kerry Stichting
M.A.O.C. Gravin van Bylandt Stichting
MAVA Foundation pour la nature
Mevrouw Edema
Mevr. J. Schuurman
Prof. dr. R.A.H. van der Meer, RA
Stichting Gieskes-Strijbis Fonds
Stichting Learning Education Support
Stichting Lymph&Co
Stichting Studentenfonds Bert Boksem
Stichting Triodos Foundation
Tintelingen B.V.
Vogelbescherming Nederland

En voorts alle donateurs aan de crowdfunding projecten en alle overige donateurs

Ten slotte dankt het bestuur de medewerkers van de afdeling Alumnirelaties & Fondsenwerving van de RUG voor hun grote inzet ten behoeve van het Ubbo Emmius Fonds.

Eddie Perdok,
voorzitter

Jouke de Vries
vicevoorzitter

Financieel verslag 2021



12

Balans per 31 december 2021

ACTIVA	2021	2020
Vaste activa		
Financiële vaste activa	€ 1.069.299	€ 531.510
Vlottende activa		
Overlopende activa	€ 6.750.856	€ 5.267.939
Effecten	€ 36.785.824	€ 30.343.081
Liquide middelen	€ 63.856.037	€ 4.065.937
Totaal	€ 108.462.016	€ 40.208.467

PASSIVA	2021	2020
Reserves en fondsen		
Reserves		
Continuïteitsreserve	€ 161.441	€ 71.486
Ongerealiseerde koersresultaten	€ 5.789.065	€ 343.081
Bestemmingsreserve	€ 998.302	€ 1.377.166
Fondsen		
Bestemmingsfondsen	€ 79.287.419	€ 12.966.531
Eigen vermogen	€ 86.236.227	€ 14.758.264
Langlopende schulden	€ 17.493.265	€ 16.901.750
Kortlopende schulden	€ 4.732.525	€ 8.548.453
	€ 22.25.790	€ 25.450.203
Totaal	€ 108.462.016	€ 40.208.467

Staat van baten en lasten 2021

	Realisatie 2021		Begroting 2021		Realisatie 2020	
Baten						
Baten uit eigen fondsenwerving						
Healthy Ageing	€ 13.065		€ 300.000		€ 49.103	
Energy	€ 100		-		€ 10.000	
Sustainable society	€ 956.490		€ 300.000		€ 171.435	
overige	€ 261.804		€ 1.200.000		€ 172.893	
Baten uit nalatenschappen						
Healthy Ageing	-		-		-	
overige	€ 300.000		€ 250.000		-	
Overige baten						
In kind bijdrage RUG	€ 222.717		€ 294.000		€ 222.717	
Som der baten		€ 1.754.176		€ 2.344.000		€ 626.148
Lasten						
Besteed aan doelstellingen						
Doelstelling Healthy Ageing	€ 183.537		€ 300.000		€ 254.121	
Doelstelling Energy	-		-			
Doelstelling Sustainable society	€ 1.022.400		€ 300.000		€ 247.500	
Overige doelstellingen	€ 429.711		€ 300.000		€ 25.452.355	
Promotieplaatsen	-		€ 5.725.000		-	
Toekenningen vrij besteedbare ruimte	-		€ 193.000		€ 268.261	
		€ 1.635.647		€ 6.818.000		€ 26.222.237
Beheer en administratie						
Kosten beheer en administratie (in kind)	€ 222.717		€ 294.000		€ 222.717	
Wervingskosten	€ 74.181		€ 143.000		€ 98.256	
Kosten beheer en administratie	€ 184.006		€ 178.000		€ 53.616	
Kosten beleggingen	€ 52.825		-		-	
		€ 533.729		€ 615.000		€ 374.590
Som der lasten		€ 2.169.376		€ 7.433.000		€ 26.596.827
Financiele baten en lasten						
dividend		€ 66.513.199		€ 13.998.000		€ 35.512.128
ongerealiseerd koersresultaat		€ 5.445.984				€ 343.081
rente	€ -66.021		€ 5.000	-		€ 39
Saldo baten en lasten		€ 71.477.962		€ 8.904.000		€ 9.541.488

Bestemming saldo van baten en lasten	2021	2020
Toevoeging/ontrekkingen aan:		
- continuïteitsreserve	€ 89.955	€ -140.777
- bestemmingsreserves	€ -378.865	€ -528.244
- bestemmingsfonds	€ 66.320.888	€ 9.867.429
Ongerealiseerde koersresultaten	€ 5.445.984	€ 343.081
	€ 71.477.962	€ 9.541.489

Kasstroomoverzicht 2021

	2021		2020	
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Resultaat		€ 71.477.962		€ 9.541.490
Verandering in werkkapitaal:				
Mutatie financiële vaste activa en vorderingen en overlopende activa	€ -2.020.706		€ -5.032.148	
Mutatie kortlopende schulden (exclusief banken)	€ -3.815.928		€ 183.794	
Mutatie langlopende schulden	€ 591.515		€ 25.301.750	
Mutatie werkkapitaal		€ -5.245.119		€ 20.408.396
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		€ 66.232.843		€ 29.949.886
Kasstroom uit operationele activiteiten		€ 66.232.843		€ 29.949.886
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Mutatie effecten	€ -6.442.743			
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		€ -6.442.743		€ -30.343.081
Toename/afname liquide middelen		€ 59.790.100		€ -393.196
Samenstelling geldmiddelen		2021		2020
Liquide middelen 1-1		€ 4.065.937		€ 4.459.133
Liquide middelen 31-12		€ 63.856.037		€ 4.065.937
Toename/Afname Liquide middelen		€ 59.790.100		€ -393.196

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

15.1 Vergelijking met voorgaande jaar
Ten opzichte van het voorgaande jaar zijn de gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling hetzelfde gebleven met uitzondering van het geheel transparant opnemen van de UEF Funding B.V. De UEF Funding B.V. is enkel opgericht voor de herstructurering van een schenking en wordt in 2022 direct weer opgeheven. Daarom is de UEF Funding B.V. behandeld alsof ze niet bestaat en zijn de jaarcijfers in geheel opgenomen in de jaarcijfers van het fonds.

15.2 Grondslagen van waardering en bepaling van het resultaat
De jaarrekening is opgemaakt in overeenstemming met Richtlijn 650 “Fondsenwervende instellingen” van de Nederlandse Raad voor de Jaarverslaggeving. Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de opbrengstwaarde van de geleverde prestaties en de kosten en andere lasten over het jaar. De opbrengsten op transacties worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd. Activa en verplichtingen worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs.

15.3 Verantwoording baten
De baten betreffen ontvangen en toegezegde donaties, zowel van particulieren als van foundations, bedrijven of instellingen, uit eigen fondsenwerving in het verslagjaar. Overige baten betreffen rentebaten en liquidatiesaldi in het verslagjaar. Baten in de vorm van goederen of diensten worden gewaardeerd tegen de reële waarde, voor zover deze betrouwbaar kan worden vastgesteld en materieel is en tegen die reële waarde verwerkt in de staat van baten en lasten, e.e.a. conform RJ 640.204. Baten uit nalatenschappen en voorlopige uitbetalingen in de vorm van voorschotten zijn verwerkt in het boekjaar waarin ze worden ontvangen als baten uit nalatenschappen e.e.a. conform RJ 640.208.

15.4 Verantwoording lasten
De lasten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben en besteedt t.b.v. onderwijs resp.

onderzoekprojecten op het gebied van Healthy Ageing, Energy en Sustainable Society resp. overige doelstellingen van de universiteit.

15.5 Schattingen
Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt het bestuur van het Ubbo Emmius Fonds zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

15.6 Continuïteit
Het eigen vermogen van het Ubbo Emmius Fonds bedraagt per 31 december 2021 € 86.236.227 positief. De in de onderhavige jaarrekening gehanteerde waardering en resultaatbepaling grondslagen zijn gebaseerd op de veronderstelling van continuïteit van het fonds.

15.7 Vestigingsadres
Het Ubbo Emmius Fonds is gevestigd op Oude Boteringestraat 44, 9712 GL te Groningen en is ingeschreven bij de Kamer van koophandel onder nummer 41013496.

15.8 Financiële vaste activa
Financiële vaste activa omvatten langlopende vorderingen. Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de vordering en na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

15.9 Vorderingen
Vorderingen ontstaan door periodieke schenkingen en toezeggingen van donateurs zonder dat daar verder bijzondere voorwaarden aan worden verbonden. Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie en na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs.

Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

15.10 Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit banktegoeden en worden gewaardeerd tegen nominale waarde. De liquide middelen staan ter vrije beschikking van het Ubbo Emmius Fonds, met uitzondering van de genoemde bestemmingsfondsen.

15.11 Eigen vermogen

Continuïteitsreserve

De continuïteitsreserve wordt gevormd voor de dekking van risico’s op korte termijn en om zeker te stellen dat ons fonds ook in de toekomst aan haar verplichtingen kan voldoen. Het fonds streeft ernaar om de continuïteitsreserve te laten groeien tot een niveau van 1,5 keer de jaarlijkse kosten voor beheer en administratie.

Ongerealiseerd koersresultaat

Ongerealiseerd koersresultaat is het resultaat van de aangehouden effecten dat nog niet gerealiseerd is. Aan- en verkopen vinden plaats binnen fondsen. Bij verkoop wordt direct herbelegd. Daardoor is geen sprake van gerealiseerd resultaat. Tevens laat het UEF (nog) niet uitkeren. Daarmee is de grondslag voor het ongerealiseerd resultaat de marktwaarde 31-12 minus 1-1.

Bestemmingsreserve

De bestemmingsreserve bestaat uit schenkingen, donaties of anderszins die een specifieke bestemming hebben, maar die door verschillende oorzaken nog niet besteed zijn aan dit doel. Het bestuur heeft bepaald dat de besteding van deze middelen in overeenstemming moet blijven met het doel waarvoor ze geworven zijn. Deze middelen worden derhalve toegevoegd dan wel onttrokken aan de bestemmingsreserve, dat wil zeggen aan de projecten die binnen de bestemmingsreserve zijn gedefinieerd binnen de thema’s Healthy Ageing, Energy, Sustainable Society en overig (zie bijlage Specificatie bestemmingsreserve). Wanneer een project waarvoor fondsen zijn verworven gereed is, wordt het project afgesloten en wordt het saldo ten gunste of ten laste gebracht van de bestemmingsreserve “Onderwijs en onderzoek Algemeen”.

Bestemmingsfondsen

Het Ubbo Emmius Fonds stimuleert het instellen van fondsen op naam en kent momenteel tien fondsen op naam. In onze statuten is opgenomen dat fondsen op naam een eigen statuut of reglement hebben, dat door het UEF-bestuur moet zijn goedgekeurd. Als een fonds op naam aan het Ubbo Emmius Fonds wordt overgedragen of tot stand komt in samenspraak tussen de insteller en het UEF, wordt – binnen het kader van onze statutaire doelstelling– met de specifieke wensen van de insteller of oprichter rekening gehouden. Twee van de fondsen op naam, t.w. het Eric Bleumink Fonds

en het Fonds Gooische Groningers (opgericht in 2014) hebben een fondsenwervend karakter. Het Fonds M20 is een vermogensfonds waarvoor elk jaar bestedingsbudget wordt vastgesteld. De overige fondsen zijn (bescheiden) vermogensfondsen, zonder fondsenwervend karakter.

Schulden

Kortlopende schulden. Kortlopende schulden zijn te betalen bedragen met een looptijd korter dan 1 jaar en worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde.

Langlopende schulden. Langlopende schulden betreffen toekenningen aan onderwijs- en onderzoeksprojecten met een meerjarig karakter. Van een toekenning is sprake nadat het bestuur met de ontvanger daartoe een grantovereenkomst heeft afgesloten waardoor een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting ontstaat. Deze verplichting wordt op de balans als schuld opgenomen. Daarnaast wordt de toekenning in het jaar van de overeenkomst volledig opgenomen in de kosten als besteding. Verplichtingen die betrekking hebben op de jaren gelegen na een jaar na de balansdatum, worden verwerkt onder de langlopende schulden.

Toelichting op de balans per 31 december 2021

16.1 Financiële vaste activa

De financiële vaste activa bedragen € 1.069.300 en bestaan uit schenkingsovereenkomsten met particulieren en organisaties (stichtingen) waar de looptijd langer is dan een jaar. Het fonds incasseerde in 2021 € 108.903 op deze vorderingen.

Verloopoverzicht financiële vaste activa	Oorspronkelijk toegezegd	2022	2023	2024	2025	2026	Totaal
Healthy Ageing	€ 845.750	€ 109.250	€ 1.750	-	-	-	€ 111.000
Energy	€ 20.000	€ 4.000	€ 2.000	€ 2.000	-	-	€ 8.000
Sustainable society	€ 1.252.000	€ 293.925	€ 286.275	€ 166.525	€ 133.525	€ 10.900	€ 891.150
Overig	€ 108.250	€ 31.250	€ 11.850	€ 9.800	€ 3.250	€ 3.000	€ 59.150
Totaal	€ 2.226.000	€ 438.425	€ 301.875	€ 178.325	€ 136.775	€ 13.900	€ 1.069.300

In totaal werd in 2021 € 108.903 aan vorderingen ontvangen. Daarnaast kwam er voor € 646.693 aan nieuwe vorderingen bij in 2021.

Ontvangsten vorderingen	2021
Energy	€ 5.250
Healthy Ageing	€ 5.750
Sustainable Society	€ 82.150
Overige	€ 15.753
Totaal	€ 108.903

16.2 Overlopende activa

Hiertoe behoort een vordering op de belastingdienst voor teruggave dividendbelasting 2021.

16.2.1 Effecten en UEF Funding BV

Certificaten van aandelen van de Ubbo Emmius Funding BV

Het UEF heeft via een schenking in 2016 60 certificaten van aandelen ontvangen in een niet aan een effecten-beurs genoteerde vennootschap. Deze certificaten geven recht op dividenden, maar zijn niet vrij verhandelbaar. Als certificaathouder beschikt het UEF niet over stemrecht. In november 2021 heeft de bewindvoerder van de vennootschap besloten tot splitsing van de vennootschap. Dat resulteerde tot de stichting van de UEF Funding BV waarvan het UEF enig aandeelhouder is. Over het jaar 2021 wordt de UEF Funding BV gewaardeerd tegen reële waarde, hetgeen de volledige liquiditeit van de UEF Funding BV is. In de UEF Funding BV zit daarnaast een deelname in een vennootschap. Omdat hiervan geen waarde bekend is, wordt de deelname van de UEF funding BV in de Finecht BV conform RJ 226.205 gewaardeerd tegen de kostprijs van nihil.

Medio december 2020 is voor een bedrag van € 29.271.013 aan effecten aangekocht via Van Lanschot-Kempen Bankiers (VLK), waar het vermogensbeheer is ondergebracht. Op 31 december 2021 bedroeg de totale inleg van het UEF € 31.000.000 en het saldo van beleggingen en liquiditeit in vermogensbeheer bij VLK € 36.785.824. Zie voor verdere toelichting op het beleggingsbeleid pagina 32.

Samenstelling cash t.b.v. beleggingen

De fondsen waarin UEF wil beleggen kennen instapmomenten of wachtlijsten. Vandaar dat er per ultimo 2021 nog een cash-positie van € 4.012.022 wordt aangehouden.

Mutatieoverzicht effecten (in €)	Aandelen	Obligaties	Overige beleggingen	Alternatieve beleggingen	Cash	Totaal effecten
Marktwaaarde 1-1-2021	€ 14.168.683	€ 6.018.964	€ 1.933.611	€ 0	€ 8.221.823	€ 30.343.083
Saldo aankoop / verkoop	€ 93.178	€ 2.630.268	€ 1.433.855	€ 1.125.000	€ -4.081.579	€ 1.200.723
Ongerealiseerde koersresultaten	€ 4.078.183	€ 128.972	€ 920.551	€ 242.534	€ -24.904	€ 5.345.337
Mutatie cash					€ -103318,44	€ -103.318
Marktwaaarde 31-12-2021	€ 18.340.044	€ 8.778.205	€ 4.288.018	€ 1.367.535	€ 4.012.023	€ 36.785.824

Koersresultaat

Ongerealiseerd koersresultaat is de marktwaaarde van de beleggingen op 31-12-2021 min de marktwaaarde van de beleggingen op 1-1-2021.

Effecten	31-12-2021	31-12-2020
Aandelen	€ 18.340.044	€ 14.168.683
Obligaties	€ 8.778.205	€ 6.018.964
Alternatieve Beleggingen	€ 1.367.535	-
Overige beleggingen (OG)	€ 4.288.018	€ 1.933.611
Cash	€ 3.793.271	€ 7.149.755
Totaal effecten	€ 36.567.073	€ 29.271.013
Saldo betaalrekening	€ 218.751	€ 1.072.069
Saldo totaal	€ 36.785.824	€ 30.343.082

16.2.2 Liquide middelen

In 2021 is besloten de rekeningen bij Triodos te beëindigen. Doordat in 2020 zowel Rabobank en Van Lanschot als banken erbij zijn gekomen, deed het UEF begin 2021 met vier banken zaken. Dat bleek administratief meer werk en was om inhoudelijk redenen onnodig. De keuze om afscheid te nemen van Triodos werd gemaakt vanwege het geringe belang dat de bank had in de activiteiten rondom fondsenwerving en vermogensbeheer. In het liquiditeitsoverzicht zijn ook voor het eerst de rekeningen met betrekking tot de UEF Funding B.V. verwerkt.

Liquide middelen		2021	2020
Triodos Bank			
NL37 TRIO 0784 9060 09	Internet zaken rekening	-	€ 36.580
NL26 TRIO 2024 3314 67	Internet rendement rekening	-	€ 8.551
Totaal Triodos Bank		-	€ 45.131
ABN AMRO			
NL96 ABNA 0247 2872 37	Vermogens spaarrekening	€ 1.000.000	€ 1.000.000
NL13 ABNA 0468 9238 37	Bankrekening	€ 603.192	€ 335.025
NL82 ABNA 0478 8634 46	Charitas spaarrekening	€ 1.332.050	€ 1.532.025
NL80 ABNA 0563 0989 61	Bankrekening	€ 262.646	€ 128.162
NL88 ABNA 0567 0873 60	Bankrekening	€ 64.447	€ 25.697
NL07 ABNA 0849 3532 89	Bankrekening	€ 28.761.878	-
Totaal ABN AMRO		€ 32.024.213	€ 3.020.909
Rabobank			
NL67 RABO 0353 3906 07	Zakelijke rekening	€ 179.517	€ 179.898
NL59 RABO 3467 3971 74	Bedrijfsspaarrekening	€ 820.003	€ 820.000
NL09 RABO 0344 5508 77	Zakelijke rekening	€ 29.832.304	-
Totaal Rabobank		€ 30.831.825	€ 999.898
Van Lanschot & Kempen			
NI89 FVLB 2019 9461 06		€ 1.000.000	-
Totaal Van Lanschot & Kempen		€ 1.000.000	-
Liquide middelen		€ 63.856.038	€ 4.065.937

16.3 Passiva

16.3.1 Reserves

De reserves zijn met 242% gegroeid ten opzichte van 2020. De groei wordt vooral veroorzaakt door de grote schenking via dividenden. Daardoor stijgen de continuïteitsreserve, de bestemmingsfondsen en de ongerealiseerde koersresultaten.

Ontwikkeling reserves	2017	2018	2019	2020	2021
Continuïteitsreserve	€ 237.990	€ 243.803	€ 212.263	€ 71.486	€ 161.441
Reserve ongerealiseerde koersresultaten				€ 343.081	€ 5.789.065
Bestemmingsreserve	€ 2.620.614	€ 2.478.778	€ 1.905.411	€ 1.377.166	€ 998.302
Bestemmingsfondsen	€ 1.760.862	€ 2.455.991	€ 3.099.101	€ 12.966.531	€ 79.287.419
Totaal reserves	€ 4.619.466	€ 5.178.572	€ 5.216.775	€ 14.758.264	€ 86.236.227

16.3.2 Continuïteitreserve

Voor een goed vergelijk met 2020 is in onderstaand overzicht het verloop van de continuïteitsreserve getoond zonder de reserves van de UEF Funding B.V. De toevoegingen zijn opbrengsten uit fondsenwerving. Daarnaast is bij onttrekkingen een negatief saldo te zien (positief in resultaat). Dat is het resultaat van vele correcties die zijn gemaakt over voorgaande jaren voor kosten die direct verband hielden met Fonds M20 maar onterecht ten laste waren gebracht van de continuïteitsreserve. Deze zijn gecorrigeerd en gecrediteerd op de continuïteitsreserve en gedebiteerd op Fonds M20.

Continuïteitsreserve	2021	2020
Beginsaldo	€ 71.486	€ 212.263
Toevoegingen	€ 89.954	€ 11.096
Onttrekkingen	-	€ -151.873
Eindsaldo	€ 161.440	€ 71.486

16.3.3 Bestemmingsreserve

De bestemmingsreserve bestaat uit schenkingen en donaties die een specifieke bestemming hebben, maar die door verschillende oorzaken nog niet besteed zijn aan dit doel. Meestal is dit omdat de schenker heeft bepaald dat over meerdere jaren elk jaar nieuwe projecten kunnen worden gefinancierd of dat de financiering van een project via tranches verloopt.

Bestemmingsreserve	2020	Baten	Lasten	2021
Energy	€ 15.883	€ 100		€ 15.983
Healthy Ageing	€ 183.921	€ 9.815	€ 50.774	€ 142.962
Sustainable Society	€ 756.705	€ 44.225	€ 316.321	€ 484.609
Overige	€ 420.657	€ 956.490	€ 1.022.400	€ 354.747
Totaal	€ 1.377.166	€ 1.010.630	€ 1.389.495	€ 998.302

16.3.4 Bestemmingsfondsen

Specificatie verloop bestemmingsfondsen. Zie voor toelichting op de fondsen op naam pagina 28.

Bestemmingsfondsen		2020	Toevoegingen	Onttrekkingen	2021
510078 - J.P. Nater Fonds	Healthy Ageing	€ 215.798		€ 29.750	€ 186.048
510172 - Verouderingsziekten AK 't Gooi		€ 20.156	€ 3.250		€ 23.406
510178 - Grendos fonds		€ 70.822		€ 36.000	€ 34.822
510256 - Revafonds		€ 131.735		€ 25.000	€ 106.735
510050 - Eric Bleumink Fonds	Overig	€ 220.049	€ 490.219	€ 156.501	€ 553.766
510231 - COWOG Fonds		€ 123.726			€ 123.726
510232 - Beste scriptie Institutional Investment Management		€ 32.708		€ 2.500	€ 30.208
510233 - Beste dissertatie van het jaar (Wierenga-Rengerink Fonds)		€ 7.513	€ 7.500	€ 7.500	€ 7.513
510240 - M20		€ 12.126.110	€ 66.513.198	€ 446.028	€ 78.193.279
510243 - Archivist Training Fund		€ 17.915	€ 10.000		€ 27.915
Totaal bestemmingsfondsen		€ 12.966.531	€ 67.024.167	€ 703.279	€ 79.287.419

16.4 Schulden

Langlopende schulden

De omvang van de langlopende schulden bedraagt in totaal € 17.493.265. De langlopende schulden betreffen alle verplichtingen die voor de periode 2023 en erna gelden en juridisch afdwingbaar zijn.

- a. Met de RUG is inzake het onderzoekcentrum CogniGron, in 2019 een subsidieovereenkomst afgesloten. In die overeenkomst was als voorbehoud opgenomen dat het UEF, en met name het bestemmingsfonds M20, over voldoende middelen moest beschikken om de tranches te kunnen voldoen. Eind 2021 was dat het geval en kon het voorbehoud vervallen. Het betalingsritme aan CogniGron is tevens aangepast en gaat nu per maart in elk kalenderjaar tot en met 2025. Daardoor is een in 2021 beoogde tranche van 4,2 miljoen euro verschoven naar maart 2022. De resterende verplichting aan CogniGron bedroeg op 31 december 2021 € 21.000.000.
- b. Met de RUG zijn verder overeenkomsten aangegaan met betrekking tot meerdere projecten die leiden tot langlopende verplichtingen.

Kortlopende schulden

De omvang van de kortlopende schulden bedraagt € 4.732.525 en bestaat uit diverse kleinere crediteuren, nog te ontvangen facturen en toezeggingen aan bestedingsprojecten.

Kortlopende schulden	2021	2020
Crediteuren	€ 101.279	€ 147.453
Nog te ontvangen facturen	€ 3.181	
Kortlopende toezeggingen	€ 4.628.065	€ 8.401.000
Totaal	€ 4.732.525	€ 8.548.453

Project	Schulden looptijd langer dan één jaar	Totale toezegging
CogniGron	€ 16.800.000	€ 30.000.000
Managementkwaliteit	€ 18.500	
CoCoST (UEF)	€ 110.000	€ 185.000
CoCoST (DOB Ecology)	€ 411.475	€ 545.000
CoCoST (Grumeti)	-	€ 80.000
Rudi Drent Chair (Triodos Foundation)	€ 20.000	€ 50.000
Waakvogels Observatorium	€ 106.250	€ 500.000
Leerstoel Z-O Azie Studies	€ 17.040	-
Totaal	€ 17.483.265	€ 31.360.000

De betalingsverplichting van de toezeggingen aan bestedingsprojecten is in 2022 als volgt:

Project	Schuld 2022
CogniGron	€ 4.200.000
Managementkwaliteit	
CoCoST (UEF)	€ 75.000
CoCoST (DOB Ecology)	€ 133.525
CoCoST (Grumeti)	€ 80.000
Rudi Drent Chair (Triodos Foundation)	€ 10.000
Waakvogels Observatorium	€ 112.500
Leerstoel Z-O Azie Studies	€ 17.040
Totaal	€ 4.628.065

Vorderingen en verplichtingen die niet uit de balans blijken

17.1 Schenking anonieme donateur C
Op 6 juni 2018 ontving het Ubbo Emmius Fonds een notariële akte ontvangen betreffende een periodieke uitkering van € 80.000, = per jaar voor de periode 2018 – 2022. Tegelijkertijd heeft het Ubbo Emmius Fonds een bedrag van deze schenker geleend ten bedrage van € 400.000 dat eveneens in vijf jaarlijkse termijnen afgelost zou worden.

Beide transacties zijn vastgelegd in een akte van lening, tevens inhoudende schenking van een periodieke uitkering. De schenker heeft inzake deze toezegging een overeenkomst gesloten met stichting Ubbo Emmius Fonds:

- Een overeenkomst van lening voor een bedrag van € 400.000, = welke in vijf jaarlijkse termijnen kwijtgescholden zal worden. Conform artikel 1.1 van de betreffende overeenkomst is geen rente verschuldigd.
- Volgens artikel 3 zal de jaarlijkse periodieke uitkering op 1 augustus verrekend worden tegen eenzelfde bedrag als aflossing die het Ubbo Emmius Fonds dient te betalen aan de leninggever.

Volgens de akte (artikel 4) zal bij het overlijden van de schenker geen verrekening of teruggave van de laatste betaalde termijn of een gedeelte daarvan kunnen worden gevorderd.

De jaarlijkse schenking wordt verrekend met de jaarlijkse aflossing van de lening en leidt in de komende jaren niet tot een inkomende of uitgaande geldstroom. De resterende lening bedraagt ultimo 2021 € 80.000.

17.2 Schenking anonieme donateur D
Op 14 december 2020 heeft het Ubbo Emmius Fonds een overeenkomst geldlening annex periodieke schenking afgesloten met een donateur, geldend voor de periode 2021 – 2024.

De overeenkomst houdt het volgende in:

- Een overeenkomst van lening aan het UEF voor een bedrag van € 10.000 welke in vijf jaarlijkse termijnen kwijtgescholden zal worden. Er is geen rente verschuldigd.
- De jaarlijkse periodieke uitkering wordt verrekend tegen eenzelfde bedrag als aflossing die het Ubbo Emmius Fonds dient te betalen aan de leninggever.

Volgens de overeenkomst zal bij het eventuele overlijden van de schenker geen verrekening of teruggave van de laatste betaalde termijn of een gedeelte daarvan kunnen worden gevorderd.

De jaarlijkse schenking wordt verrekend met de jaarlijkse aflossing van de lening en leidt in de komende jaren niet tot een inkomende of uitgaande geldstroom. De resterende lening bedraagt ultimo 2021 € 6.000.

Toelichting op de staat van baten en lasten

Baten
De baten worden onderverdeeld naar thema. De huidige onderverdeling naar thema's is per 2022 verouderd met de nieuwe strategie van de RUG en het UEF. Vanaf het volgende jaarverslag zal hierover daarom anders worden gerapporteerd. Voor dit overgangsjaar is gekozen het op beide manieren te presenteren met daarbij de nieuwe verdeling naar soorten bestedingen als leidend. Dat is te zien in het onderstaande overzicht van baten uit eigen fondsenwerving en nalatenschappen.

Thema 2022	Thema 2021	Baten
Beurzen	Healthy Ageing	€ 7.240
	Overig	€ 515.109
	Sustainable Society	€ 340
Grants	Energy	€ 100
	Healthy Ageing	€ 5.825
	Overig	€ 1.790
	Sustainable Society	€ 956.150
Overig	Overig	€ 37.405
Prijzen	Overig	€ 7.500
Totaal		€ 1.531.459

In het onderstaande overzicht is een totaaloverzicht van de baten weergegeven. Als uitgangspunt is het bovenstaande overzicht gehanteerd plus de in kind bijdrage van de RUG en de financiële baten.

Totale baten	
Eigen fondsenwerving	€ 1.231.459
Nalatenschappen	€ 300.000
In kind bijdrage RUG	€ 222.717
Dividend	€ 66.513.199
Ongerealiseerd koersresultaat	€ 5.445.984
Totaal	€ 73.713.359

De baten uit dividenden hebben een structureel karakter, maar zijn zeer wisselend van aard en omvang. Uiteindelijk verwachten we dat de dividenden uit de grote gift van 2016 tot 2026 zullen voorkomen. Deze verwachting is gebaseerd op de bij het fonds bekende informatie over de deelname in de UEF Finecht B.V. De herkomst van de baten in 2021 wordt toegelicht op pagina 26. Een detailstaat van de baten en lasten is opgenomen in bijlage A.

Saldo baten en lasten
Het saldo van baten en lasten bedraagt € 71.477.962. Het saldo van bijlage B sluit met -€ 104.189 en geeft een overzicht per doelstelling. Bijlage B sluit hiermee aan op de staat van baten en lasten zonder de kosten besteed aan beheer en de financiële resultaten.

Specificatie beheer en administratie
In onderstaande overzicht zijn alle kosten van beheer, administratie en werving gespecificeerd.

Kosten beheer en administratie	
Advieskosten	€ 114.211
Wervingskosten	€ 74.181
IT-kosten	€ 33.941
Bankkosten	€ 9.796
Communicatiekosten	€ 6.413
Representatie	€ 1.798
Bedrijfsvoering	€ 318
Overig	€ 17.529
Totaal	€ 258.187

Verschillenanalyse realisatie en begroting

	Realisatie 2021	Begroting 2021	Verschil realisatie - begroting	Verschil in %	Realisatie in %
Baten					
Baten uit eigen fondsenwerving					
Healthy ageing	€ 13.065	€ 300.000	€ -286.935	-96%	4%
Energy	€ 100	-	€ 100		
Sustainable society	€ 956.490	€ 300.000	€ 656.490	219%	319%
Overige	€ 261.804	€ 1.200.000	€ -938.196	-78%	22%
Baten uit nalatenschappen					
Healthy ageing	-	-	-		
Overige	€ 300.000	€ 250.000	€ 50.000	20%	120%
Overige baten					
In kind bijdrage RUG	€ 222.717	€ 294.000	€ -71.283	-24%	76%
Som der baten	€ 1.754.176	€ 2.344.000	€ -589.824	-25%	75%
Lasten					
Besteed aan doelstellingen					
Doelstelling Healthy ageing	€ 183.537	€ 300.000	€ -116.463	-39%	61%
Doelstelling Energy	-	-	-		
Doelstelling Sustainable society	€ 1.022.400	€ 300.000	€ 722.400	241%	341%
Overige doelstellingen	€ 429.711	€ 300.000	€ 129.711	43%	143%
Promotieplaatsen	-	€ 5.725.000	€ -5.725.000	-100%	
Toekenningen vrij besteedbare ruimte	-	€ 193.000	€ -193.000	-100%	
	€ 1.635.648	€ 6.818.000	€ -5.182.352	-76%	24%
Beheer en administratie					
Kosten beheer en administratie (in kind RUG)	€ 222.717	€ 294.000	€ -71.248	-24%	76%
Wervingskosten	€ 74.181	€ 143.000	€ -68.819	-48%	52%
Kosten beheer en administratie	€ 184.006	€ 178.000	€ 5.971	3%	103%
Kosten beleggingen	€ 52.825	-	€ 52.825		
	€ 533.729	€ 615.000	€ -134.096	-13%	87%
Som der lasten	€ 2.169.376	€ 7.433.000	€ -5.316.448	-71%	29%
Financiële baten en lasten					
Dividend	€ 66.513.199	€ 13.998.000	€ 52.515.199	375%	475%
Ongerealiseerd koersresultaat	€ 5.445.984		€ 5.445.984		
Rente	€ -66.021	€ 5.000	€ -71.021	-1420%	-1320%
Saldo baten en lasten	€ 71.477.962	€ 8.904.000	€ 62.758.828	703%	803%

- Toelichting:
- De baten uit fondsenwerving lopen achter bij de begroting. Het verschil kenmerkt het karakter van fondsenwerving, waarbij de structuur van de baten grotendeels eenmalig is. Daarnaast wijkt de verdeling van baten af bij de begrote verdeling. Dat komt doordat de gehanteerde thematisering van doelstellingen achterhaald is. Daarom is vanaf 2022 begroot op een andere manier.
 - De gerealiseerde lasten zijn 76% lager dan begroot. In 2021 is begroot met de verwachting dat een overeenkomst gesloten zou worden met de RUG voor het M20 promotieprogramma. Dit is echter niet in 2021 gerealiseerd, maar naar 2022 doorgeschoven. De eerste overeenkomst in 2022 zal € 1.160.000 aan bestedingen realiseren. De tweede overeenkomst in 2023 zal leiden tot nog hogere bestedingen.
 - De doelstelling Sustainable Society is in realisatie hoger dan begroot. Dat is het resultaat van succesvolle fondsenwerving voor de projecten CoCoST (prof. dr. Olff) en BirdEyes Centre (prof. dr. Piersma) met bijdragen van diverse foundations.
 - De financiële baten zijn significant hoger uitgevallen dan begroot. Dat heeft te maken met de lastig te voorspellen omvang van dividenduitkeringen zoals eerder toegelicht.

Benchmarks

20.1 Current ratio

De current ratio is de verhouding tussen de vlottende activa en het kort vreemd vermogen. In het algemeen wordt een current ratio van meer dan 1 als gunstig gezien.

Current ratio	2021	2020
Vlottende activa	€ 107.392.717	€ 39.676.957
Kort vreemdvermogen	€ 4.732.525	€ 8.548.453
Ratio	23	5

20.2 Solvabiliteit

De solvabiliteit geeft aan of het UEF in staat is om op korte en lange termijn aan haar betalings- en aflossingsverplichtingen te voldoen. De voornaamste reden om de solvabiliteit te berekenen is om in te kunnen schatten of het UEF in staat is om bij opheffing (liquidatie) al haar schulden te betalen.

Solvabiliteitsratio	2021	2020
Eigen vermogen	€ 86.236.227	€ 14.755.023
Totaal vermogen	€ 108.462.016	€ 40.205.226
Ratio	0,80	0,37

20.3 Kostenpercentage

Het kostenpercentage geeft aan welk percentage van de totale bestedingen van ons fonds uitgeeft aan bedrijfsvoering en werving. Door de zeer fluctuerende inkomsten volgend uit de grote gift worden bestedingen niet per se in hetzelfde jaar gedaan als de baten genomen worden. Dit is de oorzaak dat het kostenpercentage de afgelopen jaren schommelt. In 2021 heeft het UEF veel moeten investeren in de professionalisering van governance en bedrijfsvoering, zodat het percentage dit jaar hoger is uitgevallen. We streven over de langere termijn een structureel kostenpercentage van rond de 8% na.

Werknemers

Gedurende het jaar 2021 waren 0 werknemers in dienst op basis van een (volledig) dienstverband (2020: 0). Hiervan waren 0 werknemers werkzaam buiten Nederland (2020: 0). De werknemers die het Ubbo Emmius Fonds ondersteunen, zijn in loondienst van de Rijksuniversiteit Groningen en ontvangen salaris conform de cao Nederlandse Universiteiten.

20.4 Expense Ratio

Het expense ratio, ofwel bestedingspercentage, geeft aan welk percentage van de totale baten ons fonds in 2021 heeft besteed aan de doelstellingen. Het verschil met 2020 is te verklaren doordat de onvoorspelbare inkomsten uit de grote schenking hoog zijn gebleven in 2021, maar er tegelijkertijd geen grote bestedinsverplichting is aangegaan. Daar tegenover staat dat in 2020 de gehele besteding aan CogniGron als kosten (bestedingen) zijn genomen. Uitbetaling hiervan vindt plaats in tranches per jaar tot en met 2025 (€4.2 miljoen per jaar). Wel kondigde het fonds een totale meerjarige besteding van ca. €15.000.000 aan voor het M20 promotieprogramma.

Bestedingspercentage baten	2021	2020
Baten besteed aan doelstellingen	€ 1.635.647	€ 26.222.237
Som der baten	€ 73.713.359	€ 36.138.316
Bestedingsratio	2%	73%

Bestedingspercentage lasten	2021	2020
Baten besteed aan doelstellingen	€ 1.969.750	€ 26.222.237
Som der lasten	€ 2.169.376	€ 26.596.827
Ratio	91%	99%

Overige toelichtingen

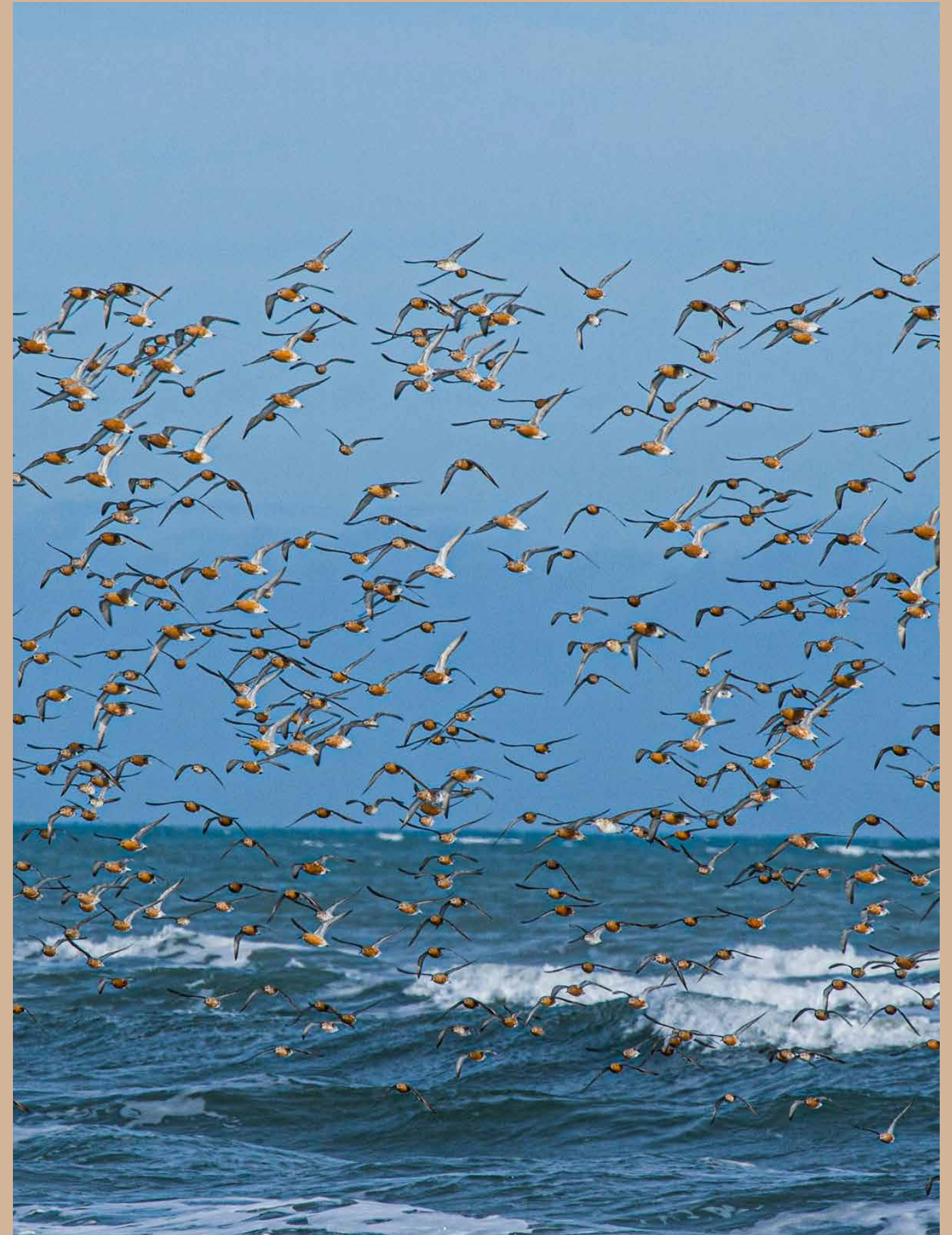
22.1 Statutaire resultaatsbestemming

Artikel 3, 1e lid van de statuten van het Ubbo Emmius Fonds (laatst gewijzigd op 15 oktober 2021) geeft aan hoe het vermogen van het Ubbo Emmius Fonds wordt gevormd:

Artikel 3. Het vermogen van het Ubbo Emmius Fonds wordt gevormd door:

- a. Donaties, giften, legaten, hetgeen door erfstelling verkregen worden met dien verstande dat:
 - Een nalatenschap uitsluitend kan worden aanvaard onder het voorrecht van boedelbeschrijving;
 - Specifieke bestemmingen van subsidies, giften, periodieke schenkingen, legaten en hetgeen door erfstelling wordt verkregen, worden gerespecteerd, waarbij voor substantiële bedragen de mogelijkheid bestaat tot het creëren van een “fonds op naam”;
- b. Opbrengsten uit fondsenwerving;
- c. Opbrengsten uit de samenwerking met andere rechtspersonen;
- d. Uitgifte van participaties en leningen met een specifiek karakter;
- e. Alle andere baten.

Het resultaat van € 71.477.962 wordt ten gunste dan wel ten laste van het vermogen gebracht, in overeenstemming met de richtlijnen voor de jaarverslaglegging.



Bijlagen

Specificatie reserves, baten en lasten en toelichting bestedingen



A

Specificatie reserves

Reserve	Naam	Thema	Beginsaldo	Baten	Lasten	Eindsaldo
Continuïteitsreserve	510000 - UEF algemeen	Overig	€ 71.486	€ 89.955		€ 161.441
	Totaal continuïteitsreserve		€ 71.486	€ 89.955		€ 161.441
Bestemmingsreserve	510002 - Healthy Ageing Fund	Healthy Ageing	€ 377	50 €		€ 427
	510175 - Junior Scientific Masterclass beurzen		€ 7.240	€ 6.905		€ 14.145
	510196 - Beat the Bacterium		€ 125			€ 125
	510201 - MPDI beurzen		€ 335	€ 335		€ 670
	510212 - Kromfonds		€ 30.000			€ 30.000
	510224 - Nano Spies in Cancer Cells		€ 25			€ 25
	510237 - Lymfeklierkanker onderzoek		€ 96.500			€ 96.500
	510245 - Behandelmethodes hartspier-ziekte PLN		€ 10.000		€ 10.000	-
	510247 - Onderzoek behandelmethoden leukemie		€ 715			€ 715
	510250 - Onderzoek naar influenza specifieke immuniteit		€ 230			€ 230
	510254 - 10k voor 10k Cycling for cancer research		125 €			125 €
	510258 - Crowdfunding tegen Corona		€ 38.249	€ 2.525	€ 40.774	-
	510003 - Energy Fund	Energy	€ 15.883			€ 15.883
	510187 - Plastic zonnecellen AK Den Haag		-	€ 100		€ 100
	510223 - STINGS AK Kennemerland	Sustainable Society	€ 800	€ 1.050		€ 1.850
	510234 - IGEM		€ 15.635	€ 340	€ 2.400	€ 13.575
	510235 - Grutto Onderzoek		€ 5.296	€ 30.000	€ 30.000	€ 5.296
	510244 - Waakvogels Observatorium		€ 275.000		€ 275.000	-
	510248 - Impact klimaatverandering op kwelders		50 €			€ 50
	510249 - Ontwikkeling databank voorregionale onderwijsongelijkheid		€ 7.550			€ 7.550
	510251 - Materiaal hergebruik in een circulaire economie		€ 463	€ 100		€ 563
	510252 - Rudi Drent Chair for Global Flyway Ecology		€ 53.363	€ 50.000	€ 90.000	€ 13.363
	510257 - Fugel Earth, an observatory for global ecological change		€ 62.500			€ 62.500
	510261 - CoCoST		-	€ 625.000	€ 625.000	-

Specificatie baten en lasten

Reserve	Naam	Thema	Beginsaldo	Baten	Lasten	Eindsaldo
Bestemmingsreserve	510262 - Bird Eyes Centre	Sustainable Society	-	€ 250.000		250.000
	510001 - Onderwijs en onderzoek algemeen	Overig	€ 624.668	€ 27.545	€ 280.445	€ 371.768
	510089 - Groninger Universiteitsfonds		-	€ 1.340	€ 1.000	€ 340
	510109 - Aart Bosmanprijs		€ 26.785	-	€ 26.785	-
	510138 - Dode Zeerollen onderzoek		€ 23.100			€ 23.100
	510183 - Avril McDonald Memorial Fund		€ 14.496	€ 998		€ 15.494
	510208 - Honours College Fund		€ 30			€ 30
	510210 - Vrienden van het KNIR		€ 18.637			€ 18.637
	510221 - Tools & Materials Fund		€ 46.522	€ 1.790		€ 48.312
	510229 - Kenia-project		€ 175			€ 175
	510253 - UCFF - University College Frys-lân Foundation		€ 2.292	€ 12.552	€ 8.091	€ 6.753
	Totaal bestemmingsreserve		€ 1.377.166	€ 1.010.630	€ 1.389.495	€ 998.302
						-
Bestemmingsfondsen	510078 - J.P. Nater Fonds	Healthy Ageing	€ 215.798		€ 29.750	€ 186.048
	510172 - Verouderingsziekten AK 't Gooi		€ 20.156	€ 3.250		€ 23.406
	510178 - Grendos fonds		€ 70.822		€ 36.000	€ 34.822
	510256 - Revafonds		€ 131.735		€ 25.000	€ 106.735
	510050 - Eric Bleumink Fonds	Overig	€ 220.049	€ 490.219	€ 156.501	€ 553.766
	510231 - COWOG Fonds		€ 123.726			€ 123.726
	510232 - Beste scriptie Institutional Investment Management		€ 32.708		€ 2.500	€ 30.208
	510233 - Beste dissertatie van het jaar (Wierenga-Rengerink Fonds)		€ 7.513	€ 7.500	€ 7.500	€ 7.513
	510240 - M20		€ 12.126.110	€ 66.513.198	€ 446.028	€ 78.193.279
	510243 - Archivist Training Fund		€ 17.915	€ 10.000		€ 27.915
	Totaal bestemmingsfondsen		€ 12.966.531	€ 67.024.167	€ 703.279	€ 79.287.419
	Totaal reserves & fondsen		€ 14.415.183	€ 68.124.752	€ 2.092.774	€ 80.447.162

Thema	Naam	Baten	Lasten	Eindsaldo
Healthy Ageing	510002 - Healthy Ageing Fund	€ 50	-	€ 50
	510078 - J.P. Nater Fonds	-	€ 29.750	€ -29.750
	510172 - Verouderingsziekten AK 't Gooi	€ 3.250	-	€ 3.250
	510175 - Junior Scientific Masterclass beurzen	€ 6.905	-	€ 6.905
	510178 - Grendos fonds	-	€ 36.000	€ -36.000
	510196 - Beat the Bacterium	-	-	-
	510201 - MPDI beurzen	€ 335	-	€ 335
	510212 - Kromfonds	-	-	-
	510224 - Nano Spies in Cancer Cells	-	-	-
	510237 - Lymfeklierkanker onderzoek	-	-	-
	510245 - Behandelmethodes hartspierziekte PLN	-	€ 10.000	€ -10.000
	510247 - Onderzoek behandelmethoden leukemie	-	-	-
	510250 - Onderzoek naar influenza specifieke immuniteit	-	-	-
	510254 - 10k voor 10k Cycling for cancer research	-	-	-
	510256 - Revafonds	-	€ 25.000	€ -25.000
	510258 - Crowdfunding tegen Corona	€ 2.525	€ 82.787	€ -80.262
Totaal Healthy Ageing		€ 13.065	€ 183.537	€ -170.472
Energy	510003 - Energy Fund	-	-	-
	510187 - Plastic zonnecellen AK Den Haag	€ 100	-	€ 100
Totaal Energy		€ 100	-	€ 100
Sustainable Society	510223 - STINGS AK Kennemerland	€ 1.050	-	€ 1.050
	510234 - IGEM	€ 340	€ 2.400	€ -2.060
	510235 - Grutto Onderzoek	€ 30.000	€ 30.000	-
	510244 - Waakvogels Observatorium	-	€ 275.000	€ -275.000
	510248 - Impact klimaatverandering op kwelders	-	-	-
	510249 - Ontwikkeling databank voorregionale onderwijsongelijkheid	-	-	-
	510251 - Materiaal hergebruik in een circulaire economie	€ 100	-	€ 100
	510252 - Rudi Drent Chair for Global Flyway Ecology	€ 50.000	€ 90.000	€ -40.000
	510257 - Fugel Earth, an observatory for global ecological change	-	-	-
	510261 - CoCoST	€ 625.000	€ 625.000	-
	510262 - Bird Eyes Centre	€ 250.000	-	€ 250.000
	Totaal Sustainable Society	€ 956.490	€ 1.022.400	€ -65.910

Thema	Naam	Baten	Lasten	Eindsaldo
Overig	510000 - UEF algemeen	€ 9.860	€ -61.965	€ 71.825
	510001 - Onderwijs en onderzoek algemeen	€ 27.545	€ 280.445	€ -252.900
	510050 - Eric Bleumink Fonds	€ 490.219	€ 156.471	€ 333.748
	510089 - Groninger Universiteitsfonds	€ 1.340	€ 1.000	€ 340
	510109 - Aart Bosmanprijs	-	€ 32.797	€ -32.797
	510138 - Dode Zeerollen onderzoek	-	-	-
	510183 - Avril McDonald Memorial Fund	€ 998	-	€ 998
	510208 - Honours College Fund	-	-	-
	510210 - Vrienden van het KNIR	-	-	-
	510221 - Tools & Materials Fund	€ 1.790	-	€ 1.790
	510229 - Kenia-project	-	-	-
	510231 - COWOG Fonds	-	-	-
	510232 - Beste scriptie Institutional Investment Management		€ 2.500	€ -2.500
	510233 - Beste dissertatie van het jaar (Wierenga-Rengerink Fonds)	€ 7.500	€ 7.500	-
	510240 - M20	-	€ 2.872	€ -2.872
	510243 - Archivist Training Fund	€ 10.000	-	€ 10.000
	510253 - UCFF - University College Fryslân Foundation	€ 12.552	€ 8.091	€ 4.461
Totaal Overig		€ 561.804	€ 429.711	€ 132.093
Totaal		€ 1.531.459	€ 1.635.647	€ -104.189

C

Model toelichtingen bestedingen

	Besteed aan doelstellingen				Wervingskosten	Kosten beheer en administratie	Realisatie 2021	Begroot 2021	Realisatie 2020
	Healthy ageing	Energy	Sustainable society	Overige					
Verstrekte subsidies en bijdragen									
510000 - UEF algemeen	-	-	-	€ -61.965			€ -61.965		€ 34.080
510001 - Onderwijs en onderzoek algemeen	-	-	-	€ 280.445			€ 280.445		€ 267.925
510002 - Healthy Ageing Fund	-	-	-	-			-		€ -252
510050 - Eric Bleumink Fonds	-	-	-	€ 156.471			€ 156.471		€ 119.810
510078 - J.P. Nater Fonds	€ 29.750	-	-	-			€ 29.750		€ 29.786
510089 - Groninger Universiteitsfonds	-	-	-	€ 1.000			€ 1.000		€ 7.934
510109 - Aart Bosmanprijs	-	-	-	€ 32.797			€ 32.797		
510178 - Grendos fonds	€ 36.000	-	-	-			€ 36.000		€ 2.000
510183 - Avril McDonald Memorial Fund	-	-	-	-			-		€ 1.000
510184 - Fonds Inwendige Gene?	-	-	-	-			-		€ 252
510225 - SINGA (Spirit Indonesia Groningen)	-	-	-	-			-		€ 30.000
510228 - Stress bij wondverzorging	-	-	-	-			-		€ 25.000
510231 - Beste docent van het jaar (COWOG Fonds)	-	-	-	-			-		€ 10.000
510232 - Beste scriptie Institutional Investment Management	-	-	-	€ 2.500			€ 2.500		
510233 - Beste dissertatie van het jaar (Wierenga-Rengerink Fonds)	-	-	-	€ 7.500			€ 7.500		€ 7.500
510234 - IGEM	-	-	€ 2.400	-			€ 2.400		
510235 - Grutto Onderzoek	-	-	€ 30.000	-			€ 30.000		

	Besteed aan doelstellingen								
	Healthy ageing	Energy	Sustainable society	Overige	Wervingskosten	Kosten beheer en administratie	Realisatie 2021	Begroot 2021	Realisatie 2020
510237 - Lymfeklierkanker onderzoek	-	-	-				-		€ 96.500
510238 - Dirk Smilde Fellowship GGW (2 jaarlijks)	-	-	-	-			-		€ 29.000
510240 - M20	-	-	-	€ 2.872			€ 2.872		€ 25.258.933
510243 - Archivist Training Fund	-	-	-	-			-		€ 12.098
510244 - Waakvogels Observatorium	-	-	€ 275.000	-			€ 275.000		€ 112.500
510245 - Behandelmethodes hartspierziekte PLN	€ 10.000	-	-	-			€ 10.000		€ 100.000
510246 - Onderzoek systemisch?	-	-	-				-		€ 835
510252 - Rudi Drent Chair for Global Flyway Ecology	-	-	€ 90.000	-			€ 90.000		€ 105.000
510253 - UCFF-University College Fryslân Foundation	-	-	-	€ 8.091			€ 8.091		€ 6.377
510254 - 10k voor 10k Cycling for cancer research	-	-	-	-			-		
510256 - Revafonds	€ 25.000	-	-	-			€ 25.000		
510258 - Crowdfunding tegen Corona	€ 82.787	-	-	-			€ 82.787		
510261 - CoCoST	-	-	€ 625.000	-			€ 625.000		
Afdrachten aan verbonden organisaties	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Aankopen en verwervingen	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Uitbesteed werk	-	-	-	-	€ 74.181	-	€ 74.181	€143.000	€ 98.256
Communicatiekosten	-	-	-	-	-	€ 6.413	€ 6.413	-	-
Personeelskosten	-	-	-	-	-	€ 222.752	€ 222.752	€294.000	€ 222.717
Huisvestigingskosten	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kantoor- en algemene kosten	-	-	-	-	-	€ 230.383	€ 230.383	€178.000	€ 19.536
Afschrijving	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal	€ 183.537	-	€ 1.022.400	€ 429.711	€ 74.181	€ 459.548	€ 2.169.376	€ 615.000	€ 26.596.787

